

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLÜSTRERAD TIDNING

IBIDEN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON-CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **2**

DEN 14 JAN. 1923

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EBBA THEORIN

Jenny Lind.

Apropå Opera-jubileet.

FÖRST OCH FRÄMST...

några ord om Selma Lagerlöfs senaste drama och sedan 9 levnadsregler för operakritiker.

PÅ BIOGRAFEN I STOCKHOLM LY-ser varje kväll utsålt över Selma Lagerlöfs nya film. Gunnar Hedes saga är den rörande historien om en taskspelares dotter som förvred huvudet på unga brukspatron så att han lämnade gods och gård bara för att ge sig ut i världen och spela fiol. Så går det som bekant till i livet. Den förföriska skönheten heter Mary Johnson och hennes föräldrar äro clown Olschansky och Stina Berg vilken senare slår en med häpnad genom att gå på lina. Faktiskt. Man kan med egna ögon se att något misstag inte är möjligt.* Nog har man ibland tyckt gränsen mellan teater och cirkus vara trådfin men att det rentav ingick i en skådespelerskas kompetensvillkor att hon ska kunna dansa på lina var en verklig överraskning.

Unga brukspatron ger sig som sagt ut att spela fiol på stadshotellen litet varstans i landet och det förtjänar han så grova pengar på att han kan köpa en hel renhjord. Enbart av detta framgår att dramat spelar i sagans lyckliga men överkliga värld. Idén till sin som han hoppas förträffliga spekulation får hr Hede i en järnvägsakupé där han råkar avlyssna samtalet mellan två personer som högt och tydligt sitta och lära ut konsten att bli miljonär. En sån oflax man kan ha. Aldrig när jag rest i hr Granholms bekväma skjuts har jag hört mina medpassagerare avslöja annat än att Per Andersson sått sin råg för sent eller vilken tur Pettersson hade på senaste briden.

Nå i det här fallet var det ju tur att inte vara med ty att spekulera i renar är tydligen lika vanskligt som att jobba i papper. Dom fryser inne lika lätt båda två. Unga brukspatron blir tokig på kuppen men får sitt förstånd igen när Mary Johnson spelar Faustvalsen för honom. Minsann andra kurer än på Långbro. Riben torde emellertid ta fasta på detta från Svenska Akademien givna intyg om fördelen att då och då avlyssna en opera.

Riben kan behöva något uppiggande nu när Operan fyller 150 år. Riben har inte varit chef hela tiden. Han har ju inte gjort något illa heller. Att sitta som operachef i ett och ett halvt sekel bör gränsa näst intill de eviga straffen. Nej tvärtom vi ha haft Stedingk och Burén och Nordqvist och Willman och Edholm och en hel mängd andra. Operakansliets väggar sitta fullhängda med operachef. Och alla ha de varit dåliga. Genomslå. Fråga bara den samtida kritiken. Jag uppdrager åt dr Guinchard eller annan framstående statistiker att räkna ut hur många elakheter som varit oskrivna, hur många gånger om året vi undgått att läsa fraserna »vanstyre», »sorglig okunnighet» och »uppstående gunstlingssystem» ifall Gustaf III aldrig kommit på idén att grundlägga en institution som redan från början tum-

mat en smula på sanningen då den påstod sig vara helgad åt de fosterländska sånggudinnorna — Patriis Musis. Statistiken får i rättvisans namn också göra en tablå över de erkännssamma ord som någon enstaka gång ägnats Operan, åtminstone i tredje Gustafs dagar då man var mer fordringslös än vår bortskämda publik.

Apropå Operan frågade jag en dag en av dess främsta krafter: antag det angenäma fall att ni vore operarecensent och med de erfarenheter ni nu har hur skulle ni då förfara för att sköta er syssla på samvetsgrannaste sätt?

Han funderade några ögonblick och satte sig därpå neder att skriva följande punkter: Om jag vore operakritiker skulle jag

1) Bemöda mig att inte citera axiomatiska sanningar såsom ett utflöde av genialiska hugskott.

2) Undvika att yttra mig i fall då jag eller släkt och vänner kan tänkas ha fördel av mitt omdömes verkningar. Och i möjligaste mån undvika att middags- och supé-bjudningar påverka omdömet.

3) Se till att jag genom studier och erfarenhet samlad i in- och utlandet har kompetens att yttra mig annat än aus dem Tiefe meines Bewusstseins.

4) Undvika ge recensionen karaktären av provskriptum på allmän terminologi i tyska handböcker som man svänger sig med utan vidare tankesammanhang.

5) Inte med nödvändighet utgå ifrån att operaletningen är blint okunnig om allt som varje konservatorieledamot lär sig första året.

6) Vara mindre angelägen att med en min av blaserad kopparslagare verka så som om recensionen uteslutande vore till för att ge uttryck åt allmän olust eller själsligt illamående.

7) Inse vikten av att lika förtjänstfullt som det är att ge sitt understöd åt inhemska kompositioner lika angeläget är att ej skjuta all skulden för att ej verket ifråga lyckas på institutionen utan fördela ansvaret mellan verket självt och utövarna.

8) Åtminstone göra en ansats till att behandla mitt ämne från humanistisk synpunkt och inte alltid ge fullkomligt disparata intryck som utlösa sig antingen i förtjusning eller förargelse.

9) Opponera mig mot att sent på kvällen efter en operapremiär nödgas i en hastig vändning skriva ner en spalt med dess apodiktiska omdömen. Istället skulle jag arrangera så att premiären först refererades rent journalistiskt med skildring av hur föreställningen var, hur den tedde sig för publiken. Och först sedan recensenten fått tid att samla och komplettera sina intryck skulle han avge sitt utlåtande som då befriades från nödvändigheten att oftast på ganska svaga grunder fabricera en åsikt som med sina anspråk på att omedelbart ex cathedra och med profetisk visshet förkunna evärdeliga sanningar får över sig ett komikens skimmer som verkar skrattretande.

Se där, sade han och räckte mig de nio punkterna. Den dag då dessa iaktas över lag kan Operan ha verklig anledning att jubilera.

*

En satirisk man definierade en gång politiken sålunda: egoismens pantbank bygd på de eviga sanningarnas kyrkogård.

Detta är ett hårt tal och vi både hoppas att den riksdag som nu snart sammanträder skall visa dess oriktighet.

Bland andra frågor riksdagen får syssla med är vårt sjöförsvar som enligt de högsta militära myndigheterna befinner sig i så skralt skick att man tycker sig i amiralernas utlåtande höra ett eko av den hjärtesuck som en gång Tennyson upphävd och som i fri översättning lyder:

Vi stackars lilla folk
Vi gjorda ä' att sukta.
Vår omodärna plit
Ej räcker till att tukta.

Apropå poem kan jag berätta en egenömlig händelse. Vid promenad på Skeppsholmen härom dagen såg jag ett papper ligga på marken, tog upp det för att möjligen rädda någon marinens tjänsteskrivelse från förstörelse. Men det var inte alls något ämbetsutlåtande med dess torra prosa utan tvärtom en poetisk utgjutelse eller åtminstone början till en sådan:

Feja Svea ditt goda svärd
Låt det ej rosta och frätas.
Känn vad din egen styrka är värd.
Minns att det lejon dig blev beskärt
Är väl ett stoltare öde värt
Än det att styckas och ätas.

Den skaldande unga flottofficeren — för det kan väl inte vara någon annan som av Wachtmeisters memorial inspirerats till de patriotiska raderna — har vår fulla sympati. Att man sätter sig på näsan av vårt gamla svenska lejon är illa nog redan det, vi skall väl i alla fall inte tillåta att det slukas med hull och hår.

TEATER.

Som en sund och berättigad reaktion mot lättfärdigheten på revyscenerna har Dramatiska teatern öppnat en likbod. Den heter Labyrinten och utgör en enkel och lättfattlig kurs till självstudium för självmordskandidater. Äktenskapets icke alldeles nya problem är under debatt och får man tro författaren är frågans bästa lösning en lösning cyankalium. Mitt uppriktiga deltagande ägnas fru Bosse som hela kvällen måste gå omkring med en min som om hon skådat teaterns ekonomi i hela dess förfärande vidd. De Wahl var vemodig och oklippt. Så som förhålladerna nu äro i Ryssland förstår man att folk inte kastar bort ett par miljarder i veckan på barberarn. Det är förnämligast när det gäller hakan som ryssen har svårt att ta till kniven.

Celestin

* Naturligtvis eskamoterar man och byter ut Stina mot en verklig cirkusartist. Att Celestin kan vara så lättlurad. Sättarens anm.

Begär gratisprospekt med innehållsförteckningar till de av nedanstående verk, som kunna tänkas intressera Eder: Nytt Grieg-Album. — Violinboken. — Schubert-Melodier. — Musik för Envar. — Melodibok för hemmet. — De Ungas Melodibok. — 100 lektioner i Pianospelning. — Czerny-Germers Etyder. — Ludvig Schyttes Undervisningsmusik. — David's Violinskola. — Karl Wohlfarts Skrivövningar till Allmän Musiklära. — Album för Orgel. — Trio-Album. — Salongs-orkester-samlingen Heimdal. **NORDISKA MUSIKFÖRLAGET** STOCKHOLM, Regeringsgatan 35 - GÖTEBORG, S. Hamngatan 45 - MALMÖ, Gust. Adolfs Torg 43

SKÄNK DE OBESUTTNE EN FLIK AV FOSTERLANDET!

AV BORGMÄSTARE CARL LINDHAGEN.

Carl Lindhagen.

»LAND SKALL med lag byggas» är ett gammalt svenskt bud med klang i orden och mærg i innehållet. Det härleder sig från någon landskapslag, men är väl ett ord i sinom tid för alla tider.

Vår rörliga tidsålder kan säkerligen lika litet som de gamla goda tiderna undvara en ordning, som sammanhåller och tyglar de fladdrande livsföreteelserna.

Jorden är nu sedan gråaste forntid den främsta tummelplatsen för människors strider om det, som är förgängligt. Här har därför lagarna haft ett rikt fält för sina uppgifter och försöken att införa dem såsom mellankommande part i stridstumlet hava och varit tallösa men i längden även verkningslösa.

En av de viktigaste anledningarna till misslyckandet har väl varit, att dessa stadganden icke eller otillräckligt skyddat den svage i hans oförgripliga rätt att bygga och bo på jorden lika väl som dem, vilka redan tillvunnit sig en sådan förmån.

De gamla jorda- och byggnadsbalkarna i 1734 års svenska lag syfta sålunda väsentligen till att reglera förhållandena och slita tvister mellan dem, som kommit i besittning av ett stycke svensk jord, stort eller litet. De senare lagändringarna äro väsentligen av samma art.

Sedan länge vänta däremot de jordlösa på sina jorda- och byggnadsbalkar, på ett socialt lagverk, som skänker även dem en flik av ett fädernesland.

Uti Sveriges rikes lag lika litet som i

Varje medborgares rätt att bebygga svensk jord förfäktas varmt och vältagligt av borgmästare Lindhagen som dock själv ser svårigheterna att få sin ideella dröm realiserad. På anhållan av Idun redogör hr Lindhagen här för sitt uppmärksammade förslag att ge en bit jord åt varje medborgare.

regeringsformen förekommer någon medveten lagstiftning för tillämpning av gudomlig rättvisa. I rikets högsta antagna grundlag, nya testamentet, påbjudes den däremot uttryckligen, ehuru hitintills tämligen förgäves. I den civila lagstiftningen förekommer än antydning i domareden, som bjuder ett dömande »efter Guds och Sveriges lag». Om en gudomlig lags rätta innehåll giva de gamla domarreglerna en föreställning genom sina många erinringar såsom bland annat därom, »att menige mans bästa är den högsta lagen».

Men om domaredens nämnda anvisning och domarreglernas vädjan lämna lagarna ingen vägledning. Icke heller meddelas därom någon undervisning vid universitetens juridiska fakulteter utan blott om »högsta rätt», som dock så ofta är »högsta orätt».

Ett huvudkapitel i förenämnda sociala jorda- och byggnadsbalkar är avsett att framläggas genom mitt förslag om en allmän nybyggesverksamhet i riket, byggd på en »lag om statsåtgärder för bildande av nya jordbruk». Den avser att konstituera en rätt till jordbruk främst å obruten odlingsmark för dem som vilja ägna sig däråt, att lämna en personlig omvårdnad under arbetet med nybyggets grundläggande samt att på detta sätt skapa möjligheter för den egna kraften hos individen att sätta kronan på verket.

Denna inhemska kolonisation har emellertid många vanskligheter. Jordens karghet, klimatets hårdhet och de stora omkostnaderna i vår tid kunna dock säkerligen övervinnas. Värre svårigheter möta kanske från författningarna och intressena. Äganderättens helgd, fastighetskreditens spöke, juridikens vakthållning kring det bestående och partiernas rivalitet upporna, hotande och kärlekslöst sina många förhinder. Tillgången på jord sätter och gränser för möjligheterna. Befolkningsfrågan reser sig som ett högt berg över de många flacka dagsfrågorna.

Om det då visar sig, att fäderneslandet icke har rum för alla sina barn, räknar det nu framlagda förslaget också med en statskolonisation, genom emigration till kolonialländer.

De sociala jorda- och byggnadsbalkarna behöva till sist en statsorganisation, som är mäktig att uppbära desamma. För dem, som redan hava jordbruk och skogar att vårda, äro till vägledning omfattande organisationer upprättade. De jordlösa behöva sin statsorganisation.

Förslaget utkastar därför också konturerna till en lag om en statsorganisation för sociala jordfrågor. I denna skola uppgå de spridda ansatser, som hitintills slumpvis förekommit. Den skall bliva ett stöd för utförande i livet icke blott av en lag om bildande av nya jordbruk utan även av alla de övriga, av menige man förväntade kapitlen i deras nya jorda- och byggnadsbalkar.

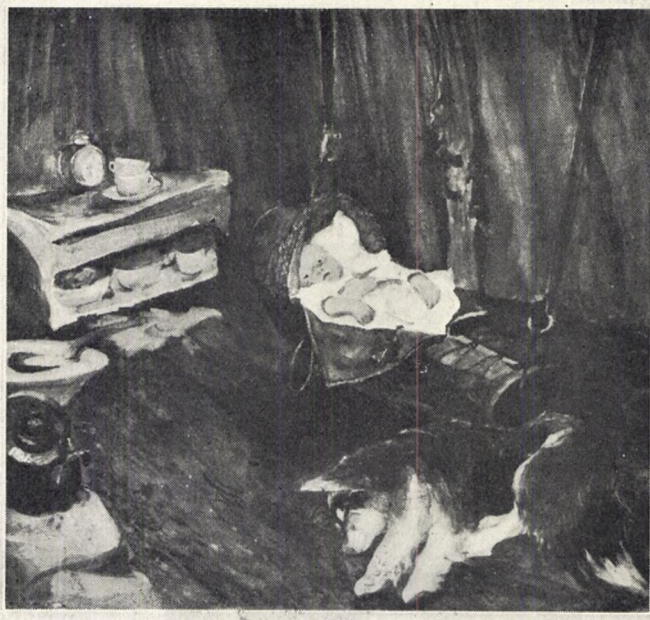
Carl Lindhagen

I »Mollusken» på Vasateatern firar Tollie Zellman triumfer såsom en ursprungligen lättjefull, ledlös societetsdocka, som rycker upp sig och skaffar sig ryggrad. Här ser man henne i en av scenerna med en moatié, spelad av Edwin Adolphson. (Foto Almborg & Preinitz)).

Konstnärinnan fru Gerda Tirén fyllde den 11 d:s 65 år. Hennes dotter, konstnärinnan Stina Tirén, som ärvt sina föräldrars talang (fru Gerda är änka efter genremålaren Johan Tirén), har å ovan återgivna bild ritat av sin mamma. Fru Tirén, som hör till våra mera bekanta konstnärinnor, är ännu i full verksamhet. I somras fullbordade hon

illustrationerna till en ny läsebok för skolan. Den här återgivna akvarellen »Lindbarnet», f. n. utställd hos Arfvedsson i Stockholm, tillhör också hennes senare alstring. (Pressfoto.)

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

DOSTOJEVSKIJ I SVENSK TOLKNING

APROPÅ DEN NYA ÖVERSÄTTNINGEN AV »BROTT OCH STRAFF».

»DÅ VI HÄRMED FÖR DEN LÄSANDE allmänheten införa en hittills obekant författare» — så börjar företalet till den första svenska; år 1883 publicerade översättningen av den ryska litteraturens berömdaste roman, Fjodor Dostojevskijs »Brott och straff» — eller »Raskolnikov», som den förste översättaren, självsvaldigt och omotiverat, behagade döpa om romanen. Det sätt var på den »obekante» författaren, som i själva verket då, två år efter sin död, i Ryssland var allmänt erkänd som den ryska litteraturens kanske allra främsta namn, och hans förnämsta roman, som då redan i 17 års tid i sitt hemland debatterats och kommenterats, hänfört och skrämt, introducerades för den svenska allmänheten, kan inte betecknas som vidare lyckat: översättningen var ingenting annat än en dålig överflyttning till svenska av en underhaltig tysk bearbetning. Liknande undermåliga »översättningar» av några bland Dostojevskijs verk — några av de mindre betydande — ha sedan ända till de allra senaste åren ensamma förmedlat den svenska allmänhetens bekantskap med den store ryske författaren.

Men om Dostojevskij alltså sent införlivats med den svenska litteraturen, så har denna brist nu i stället så mycket grundligare och definitivare avhjälpts. I främsta rummet tack vare fru Ellen Rydelius' jätteflit föreligga för närvarande en rad fullgoda tolkningar av Dostojevskijs huvudarbeten; slutstenen har i dagarna lagts genom hennes nu utkomna översättning av Brott och straff. I själva verket finns det i denna stund icke någon rysk författare, som fullständigare och vederhäftigare är företrädd inom svensk översättningslitteratur än just Dostojevskij. Vinsten är ovärderlig: den svenska allmänheten har därmed fått möjlighet att komma direkt fram till ryska litteraturens djupa och mäktiga kungsådra.

Om man på detta sätt ger uttryck åt sin glädje över det litterära evenemang, som

Dostojevskij.

Brott och straff, Dostojevskijs ryktbaraste roman, har nyligen utkommit i ny, fullständig översättning av Ellen Rydelius. Här nedan ger andre redaktören för Dagens Nyheter, professor Anton Karlgren, en liten fängslande essay över Dostojevskij sådan han framträder speciellt i denna bok. Artikelförfattaren kan i dubbel måtto sägas vara expert på sitt ämne. Han är inte bara en av Sveriges främsta slavister, nyligen utnämnd till professor i slavisk filologi vid Köpenhamns universitet, utan han har även själv verkställt en mönstergill Dostojevskijöversättning, nämligen den stora romanen Onda andar.

Dostojevskijs slutgiltiga försvenskning obestriddligen utgör, behöver detta icke innebära, att man reservationslöst deltar i den sannskyldiga Dostojevskijkult, som för ögonblicket nästan epidemiskt härjar utanför Sverige. Ute i Europa, där på samma sätt som i Sverige Dostojevskij rätt sent upptäcktes, går man för närvarande i sin Dostojevskijextas till de absurdaste överdrifter. Beundran för honom har lett till att man icke blott blundar för hans fel och svagheter utan direkt bländas även av dem, man förhålligt defekter, som författaren själv varit hjärtligt medveten om och som ryska kritici längesedan fastslagit.

Även i Brott och straff, Dostojevskijs starkaste roman, tråda de läsaren tydligt till mötes. Sällan har väl en stor författare haft en klumpigare och knaggligare, kantigare och oformligare stil än Dostojevskij. Än samla sig orden i oformliga hopar: författaren har liksom krampaktigt sökt det rätta uttrycket och slungar på måfå fram en rad varianter, än nöjer han sig med några abrupta, korthuggna antydningar, utan att närmare utföra vad han egentligen menar. Tankegången slingrar sig fram i nyckfulla kurvor eller hoppar till höger och vänster i oberäknliga språng, ibland döljer den sig så väl att det behövs ett nästan klärvoyant öga för att finna dess gömställen. Det är,

inom parentes sagt, ett språk som kan bringa en översättare till förtvivlan: det gäller ju å ena sidan att i varje ögonblick utgrunda vad författaren menat — eljest kan översättningen råka bli obegriplig, där originalet endast är svårbegripligt — och å andra sidan att så nära som möjligt följa författaren på hans invecklade vägar och låta bli att kriarätta. I den nu föreliggande översättningen synes mig uppgiften vara mycket lyckligt löst — detta till skillnad från vad som skett i den stora tyska Dostojevskijeditionen, där författaren fruktansvärt ofta blivit missförstådd och ännu oftare urvattnad med tillsatser av tyskt snusförnuft på svårbegripliga ställen. Ojämn, klumpig, ohanterlig är på samma sätt kompositionen, om också i mindre grad i Brott och straff än i andra av Dostojevskijs verk. »Obekant varför började jag min berättelse från mitten», skriver Dostojevskij själv om sin roman »De kränkta och förödmjukade» — ett oordnat, virrigt, intrasslat intryck göra också hans flesta stora romaner. Intriger, vilkas trådar i det längsta dölja sig för läsarens blick, händelser, vilkas innebörd han först vid en eventuell andra genomläsning av romanen förstår, personer vilkas karaktär endast sporadiskt klarnar för läsaren växla i brokig röra.

Men dessa brister i stilistisk avslipning och arkitektonisk harmoni, hur allvarliga gravamina de än må vara för en stor författare och hur föga de än förtjäna att glorifieras, äro dock när allt kommer omkring endast avigsidan av vad som utgör Dostojevskijs största styrka. Om orden stocka sig i hans mun, så är det därför att de med rent eruptiv kraft strömma ut ur ett flämtande bröst; om handen ej förmår att med suveränt lugn lägga stoffet till rätta, så är det därför att denna hand darrar och skälver av lidelse. Dostojevskij skriver i feber, i extas, i hysteri; han behärskar ej sitt ämne utan ämnet behärskar honom. Han lever intensivt med i sin dikt.

(Forts. sid. 42.)

Ellen Rydelius, som till svenska överfört väsentligaste delen av Dostojevskijs produktion.

Anton Karlgren, som i höst skall utbyta redaktörsposten vid Dagens Nyheter mot en professorsstol i Köpenhamn.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

ASTA RIBEN, MAKA TILL OPERACHEFEN.

VID ETT TILLFÄLLE I DET HÖGT lysande sällskapet S. H. T. föredrog en av dess kvickare medlemmar — någon komparation finns det väl — verser, vilkas föremål var operachefen Karl-Axel. Den förmodligen lindrigt sanningskära auktorn påstår sig ha anställt en intervju dock inte med operachefen själv utan med hans fruga och därvid fått den överraskande upplysningen att han som delar ut så många roller

alls ej spelar någon roll — där hemma och ingen annan stämma har än bolagsstämma.

Två smädliga påståenden av vilka åtminstone det förra faller för paragrafen om utspridande av falska rykten till allmänhetens förvillande. Däremot är det fullt riktigt att väl inne i hemmets lugna hamn följer Riben den från en annan inte fullt så förnämlig konstanstalt givna ordinationen att lägga sina bekymmer enkannerligen de teatraliska »i en gammal säck». Det surrar inte alls kring den Ribenska familjelampan av teaternyheter eller nervösa teaterdiskussioner. Endels beroende därpå att husets herre av milda feer begåvats med en avundsvärd dosis lugn godmodighet. Det ser man ju på honom förresten. Det ligger något av säker och trygg odalbonde i denna kraftiga figur och dessa breda drag. Och så kommer därtill att frun i huset inte alls hör till den kategorien chefsfruar som möter sin man redan i tamburen för att få veta de allra senaste nyheterna från hans arbetsfält, som dryftar befordringsfrågor vid soppan, repertoaren vid steken och sen tar allt småskvallret från kullisserna som pikant likör till kaffet. Fru Ribens musikalska intressen ha aldrig gått i fortissimo. Hade ödet däremot placerat mannen i en matematisk professorsstol skulle meningsutbyte varit sakkunnigare ty fru Riben som då var fröken Rönnblom absolverade sin studentexamen vid Åhlnska skolan i Stockholm med laudatur i matematik och har förresten pedagogiska insikter eftersom hon i tre år varit lärarinna i samma skola innan hennes matematiska begåvning skaffade henne plats i Enskilda banken, just densamma där häradshövding Riben då skötte de juridiska ärendena. Det borde för en penna, förfaren att omge en historia med visst romantiskt skimmer, vara en tacksam uppgift att skildra hur gud Amor kan uppenbara sig även på en skenbart för honom så främmande skådebana som mellan banklotter och kassavalv. Alltnog häradshövdingen frågade den unga damen om hon tordes dra en växel på deras gemensamma framtid, hon accepterade och huset Riben—Rönnblom anmälades i firmaregistret över lyckliga ingångna äktenskap.

Detta var cirka tjugo år sedan. De nygifta bosatte sig på Söder — naturligtvis skulle man känna sig frestad att tillägga.

Asta Riben (Foto Florin).

Ett trevligt vardagsrum på det Ribenska lantstället Skärfsta.

Unga frun var sedan länge Söderbo och Riben som bött på Söder sedan sina spädaste år skulle inte kunna tänka sig att slå ner bopålarne i annan stadsdel än den som trots kommunikationer och nybyggnader och allt ännu känner sig som en stad för sig och där Riben vars juridiska kunskaper naturligen anlitas i en mängd förtroendeuppdrag är så hemtam att minsta handlande flaggar när han seglar om häradshövdingen på Hornsgatans farvatten. Åt den kanten bor han nu nämligen. De nygifta hade först hittat en idyll vid Bonddegatan »drottning Kristinas jaktstolt» med trädgård och lindallé, alldeles för härlig plats för att ligga länge fredad för tomtspekulanterna. Det står nu icke mindre än nio hus på den forna idyllen. Herrskapet Riben flyttade till hörnet av Hornsgatan och Ringvägen. Den nutida Söderbon ler kanske överlägset då han hör att på denna knutpunkt för trafiken gingo ännu för femton, tjugu år sedan kor och betade.

Förmodligen var den lantliga vyn helt i Ribens smak. Den stockholmare som på söndagsmorgonen möjligen får det bisarra infallet att stiga tidigt upp och fara med tåget söderut kan troligen få resällskap med operachefen som aldrig underlåter att var vilodag lufta ut teaterdammet på sitt ägande Skärfsta vid Uttran, en riktig lantgård där tolv kor stå och njuta av markens gröda och där trädgårdens alster äro så rikliga att de sändas till huvudstaden för salu. Så att om det vill sig väl har operachefen själv odlat de rosor som läggas för hans sjetters fötter. Omtänksammare kan inte gärna en chef vara. Det säljs ägg också från Skärfsta. Men dra för all del inga slutsatser av det.

På landet liksom i staden är fru Riben en god och glad husmoder som utom sina hushållssysslor hunnit med åtskilliga andra av de uppgifter som anförtros en dam i hennes ställning. Hon har exempelvis varit mångårig kassaförvaltare i Mjölkdroppen. Förvaltningen vid hemmets hård tar emellertid allt större anpart av arbetstiden allteftersom barnen, två gossar och två flickor, tilltaga i ålder plus därtill i kapp växande visdom. Äldsta sonen som i vår får sin vita mössa har redan insupit så mycket ur sagda visdoms brunnar att hans senaste uppsatsskrivning i Södra latin avhandlade temat »Modern teaterregi.»

Vad månede bliva av den operachefen?

Florin

Iduns ungdomsföreställning på operan.

Den av Idun anordnade ungdomsföreställningen äger som förut nämnts rum måndagen den 29 januari. I stället för Mignon, som av repertoarskäl icke kunnat såsom man beräknat givas, uppföres Figaros bröllop, vars nya uppsättning har alla förutsättningar att ge ökat intresse åt Mozarts odödliga skapelse.

CAP KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste.

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

TREVLIG SVARTKONST

PROV UR IDUNS SILHUETTPRISTÄVLAN.

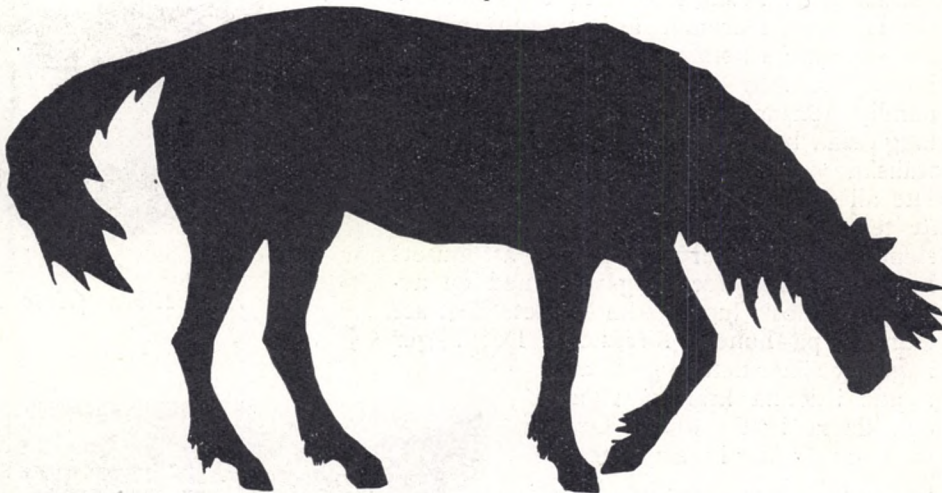
Pristagare i den första gruppen, silhuetter av bekant folk, blev fru Wilhelmina Sjöblom, Asea, Ludvika, för denna Heidenstam à la Dante.

Inom gruppen silhuetter av mera allmän natur har detta fina lilla arbete, som i sin detaljrikedom röjer en skicklig hand, belönats med första pris. Pristagaren är Gunnar Larsson, Torup.

Denna storkidyll, av märket "Mosca", visar också förståelse för det väsentliga i silhuettklippningskonsten.

Denna "Freja i beteshagen" av Gösta Löfberg, Flodafors, har prisnämnden funnit så väl och livligt gjord, att den belönats med ett extrapris, bestående av en av de tre böcker, de andra pristagarna få välja mellan: "Fridas bok", "Ullabella" och "Mårbacka".

PÅ TRÖSKELN. AV AUGUST STRINDBERG.

EN DOKTOR OGLE MEDDELAR I sin statistik att på 26 år hade fyra fall av självmord förekommit bland barn mellan 5 och 10 år.

När jag läste detta, mellan 5 och 10 år, så kom jag att tänka... Nej! 5 år! Är det möjligt? Och motivet? Jag kunde inte tänka längre, men jag såg en scen, två scener, tre...

Fem år var den lilla flickan; hon lekte inne hos modren, barn måste göra något, men modren var nervös emedan hon festat och flirtat över hövan.

— Gunga inte på hästen, mamma får ont i huvudet!

Den lilla tog och klämde en katt som skrek. — Gör inte så, mamma är sjuk.

Barnet var snällt och ville inte göra emot. Vad skulle hon göra?

Hon satte sig vid salsbordet och teg för att icke göra mamma ont.

Men en liten barnkropp kan icke vara stilla, får inte heller, den rör sig av sig själv; och troligen måtte hon ha sjungit inom sig någon visa, ty de små ostyriga fötterna angav takten mot stolsbenen.

Modern rusar upp.

— Gå ut till Ellen i köket, olydiga barn!

Barnet var icke olydigt och dubbelt

August Strindberg.

Idun påbörjar här det utlovade införandet av utdrag ur Strindbergs Blå böcker. Att anbefalla denna läsning är överloppsgärning. Dessa småstycken äro pärlor som icke tarva någon infattning.

kränkt i sitt lilla hjärta gick hon ut i köket, snällt och lydigt.

Men strax därpå visade hon sig på tröskeln igen: Ellen diskade!

Där stod barnet, på tröskeln, utvisad från två håll, tillbakastött utan att få vara någonstans.

Hon såg ut som ett förtvivlat barn, utan tårar, men med hela den ensammes fasa i sitt vackra ansikte. Stum, förstenad, som om ingen annan plats funnes i hela världen för henne, som om ingen ville ha henne, utan att hon visste varför. Sannerligen stod hon i det ögonblicket på livets tröskel, ty plötsligt ljusnade hon, och närmade sig det öppna fönstret, som låg högt från marken.

Till modrens heder måste jag bekänna, att hon i den största ruelse skildrat scenen för mig, och att hon sprang upp, tog barnet i famn, och lekte med det tills solen gick ner!

— Om det hänt barnet något, ja, då hade jag i evigheter levat i förebräelsernas helvete; och nu tänker jag: varje ögonblick jag icke skänkt mitt barn, varje liten glädje jag underlåtit bereda henne skulle, om hon gick bort, komma mig att gråta själen ur kroppen, eller tvinga mig att gå ut i rymden och söka henne bland stjärnorna för att be om förlåtelse: om det fanns förlåtelse! — — —

Vid 5 år, på livets tröskel, i alla fall!

KLÄNNING BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB GÖTEBORG

Carl Peter

PÅHLLSSONS
Teaterkonfekt
Högfin kvalitet
Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålhlssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

FRIHERRINNAN AURORE VON ESSEN.
F. grevinna Brahe. Änka efter förutv. riksmarskalken friherre F. von Essen, Sthlm.
85 år den 18 jan.

FRÖKEN AMALIA FAHLSTEDT.
Författarinna (pseud. Rafael).
Djursholm.
70 år den 8 jan.

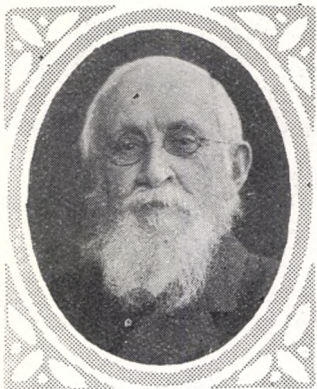
FRU AUGUSTA ANDERSON-HEIJNE. ×
Skolföreståndarinna. — Helsingborg.
60 år den 8 jan.

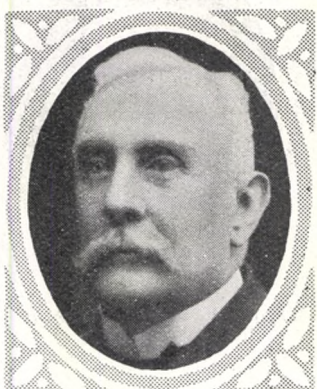
FRU ANNA HOLGE.
F. Sjöstrand. Smörhults prästgård. — Våthult.
60 år den 22 jan.

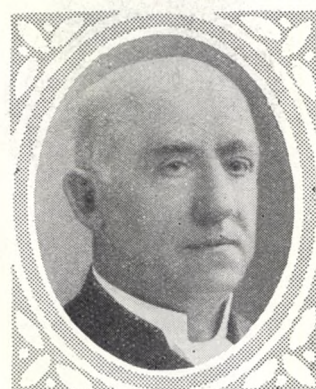
FRU ELIN LINDLEY.
Ledamot av Stockholms stadsfullmäktige. — Stockholm.
50 år den 22 jan.

C. F. O. NORDSTEDT.
Professor. — Lund.
85 år den 20 jan.

AXEL ASKER.
F. d. landshövding. — Sthlm.
75 år den 20 jan.

OLOF AHLNUND.
Kontraktspastor. — Västerhiske. 70 år den 19 jan.

S. O. NYSTEDT.
Overste. — Lund.
60 år den 21 jan.

AXEL HAMBERG.
Professor. — Uppsala.
60 år den 17 jan.

AURA RYBERG †.
F. Trotzig. Änka efter bokhållaren i riksbanken C. I. Ryberg, Stockholm.
* 1828. † 31 dec. 1922. ×

WILMA LINDHÉ †.
F. Hammarsten. Författarinna. Änka efter kapten J. N. Lindhé, Göteborg.
* 8 aug. 1838. † 30 dec. 1922. ×

INGRID ALTHÉN †.
Gift med byggmästaren C. W. Althén, Stockholm.
* 18 mars 1853. † 3 jan. 1923. ×

HILMA HÖK †.
F. Smitt. Gift med överstelöjtnanten Carl Hök, Sthlm.
* 1860. † 31 dec. 1922.

AMELIE PRIPP †.
F. Bergman. Gift med v. häradshövding L. Pripp, Sthlm.
* 1864. † 30 dec. 1922.

× Fru Augusta Anderson-Heijne utexaminerades från Kalmar seminarium 1884. Hon tjänstgjorde vid Kalmar stads folkskolor till 1888, då hon ingick giftermål med stationsinspektoren O. C. Anderson i Kvidinge. Hennes käraste på jorden blev där hemmet, vilket dock inte hindrade henne att aktivt deltaga i alla de å stinsexpeditionen förekommande göromålen. Många unga män, som där fingo sin utbildning i järnväggöromål, minnas henne med glädje och tacksamhet — hennes förmåga att "göra allt gott" svek aldrig.

Efter makens död 1905 inflyttade fru Heijne till Helsingborg, där hon snart nog fick ett stort fält för sin verksamhetslust. Kärleken till barn förde henne på allvar in igen på den hana, hon i unga år valt, och 1908 blev hon fast anställd som bitr. föreståndarinna vid den med högre elementarskolan för flickor förenade förberedande samskolan, vilken befattning hon allt fortfarande med oförminskat intresse och energi upprätthåller. Det är inte så få

småttingar, som under dessa år vuxit upp under hennes ögon och lärt sig att hålla av henne. Första steget in i lärdomshuset har för många litet barn varit tungt, men hon har haft förståelse för de små, och därför hålla de också av henne icke blott som lärarinna utan också som en god vän.

Men även utanför skolan har fru Heijne förstått att vinna allmänna sympatier, och hon blev på sin 60-årsdag föremål för en omfattande och hjärtlig hyllning i form av hederspresenter, blommor och telegram. Kamraterna vid skolan uppvaktade bl. a. med en subskriberad present.

× Änkefru Aura Ryberg var en av Stockholms äldsta invånare. Hon avled endast några dagar innan hon skulle ha fyllt 96 år. Ända sedan 1859 var hon änka. Hon sörjes närmast av svägerska och brorsdotterbarn, däribland docenten lektor Kjellman.

× Fru Wilma Lindhé hade länge varit sjuk, innan hon avled, över 84 år gammal. Hon hade varit änka sedan 1896.

Fru Lindhé var 39 år, när hon debuterade. Hon var en fin och kultiverad författarinna, som under sina tidigare författarår också hörde till de goda och stilla krafter, som redan då gjorde Idun till en högt skattad läsning i svenska hem. Bara för något års tid sedan skrev den då över åttioåriga gamla damen sin sista bok, "Från flydda tider".

Hon sörjes närmast av barn och barnbarn.

× Fru Ingrid Althén avled efter ett långt och tåligt buret lidande. Hon sörjes av make och två söner. En svärdotter är operasångerskan fru Ruth Whitefield-Althén, gift med musikdirektören, organisten i S:t Matteus i Stockholm Ragnar Althén.

Gubben's

Kalásbullar
Ostronanjovis
Caviar

rekommenderas!

A.-B. HUGO HALLGRENS KONSERVFABRIKER, GÖTEBORG

Kuggarna i det stora operamaskineriet

Operachefen, häradshövding K. A. Riben.

Hovkapellmästaren A. Järnefelt.

Ekonominspektör E. Petersson.

Förste regissören H. André.

Förste regissör H. Stangenberg.

Kapellmästare A. Wiklund.

Kapellmästare N. Grevillius.

Regissör Sven Nyblom.

Kormästare J. Cederlund.

Andre regissör J. Helsing.

Kostymförvaltare Rydgren.

Maskinmästare G. Broberg.

Dekorationsmålare Th. Jansson.

En grupp av Operans artister, knäppta under en paus mellan repetitionerna. Sittande från vänster: operasångerskorna fruar Rydqvist-Alfheim, Järnefelt, Whitefield-Althén, Bartels, Larsén-Todsen, Söderman. — Stående fr. v.: operasångarne hrr Benktander, Cembræus, Herdenberg, Strandberg, Öhrström, Ralph, Herou, regissören hr Nyblom, operasångarne hrr Stiebel, Wallgren, operasångerskorna fröken Wedel, fru Wretholm. (Foto Holmén.)

"OM JAG VORE OPERACHEF" ...

Dr H. Key.

Doktor *Helmer Key* anser, att han har alldeles nog att göra som huvudredaktör för Svenska Dagbladet och skribent i handelspolitiska ämnen av världsomfattande mått men är dock tillräckligt musik- och teaterintresserad och framförallt estetiskt bildad för att ha en bestämd uppfattning om hur en operachef bör vara:

Jag vill förutskicka den anmärkningen, att jag aldrig tänkt mig ens som en möjlighet, att jag skulle

bli operachef, fastän, underligt nog, det ibland förekommit notiser i pressen, där jag utpekats som designerad till posten. Men det hindrar inte, att jag kan föreställa mig hur en operachef bör vara.

Det är minsann ingen sinekur nu för tiden att bekläda operachefens befattning, huvudsakligen därför att det inte finns någon operapublik längre i samma mening som för en 30—40 år sedan, då folk gick på operan för att höra musik och inte för något annat. Numera måste operan i första rummet bygga på utstyrelstycken. Detta gäller inte bara Sverige, utan samma sak förekommer överallt. Jag måste säga, att filmen inverkat ofördelaktigt i så måtto, att publiken kommit att fordra ett annat slags illusion i sceneriet, det duger inte att komma med de gamla dekorationerna längre, som man nöjde sig med förr i världen.

Tonsättarföreningens angrepp på operan för att den icke uppför svenska verk, finner jag alldeles oberättigad. Varken i Sverige eller i något annat land frambringas det numera någon livskraftig operalitteratur, denna brist är gemensam för hela Europa. Man åstadkommer ett slags debussistiskt filigransarbete, i vilket det bortses från människan och där musiken på sin höjd talar till sinnena, men inte till hjärtat. Det är en musik för specialister, men om man vill nå den stora publiken, måste man leta upp de gamla operorna.

Det märkvärdiga med den kampanj, som förts mot operan, är, att man icke talat om nödvändigheten att upprätthålla en musikalisk standard. Numera, sedan Forsell är borta, finns det inte en enda sångare, som kan kallas artist, inte en enda som verkligen drar folk. Och kapellmästaren intresserar sig visserligen för orkestern, men inte för sin uppgift som sånginstruktör, vil-

Det är nu en gång så, åtminstone i detta land, att operaledningen skall klandras. "Det är lätt att klandra, men gör det själv!" lyder ett gammalt ord, och Idun har med det ordet i tankarna riktat den frågan till några bemärkta personer: Vad skulle ni göra, om ni vore operachef? Här återges svaren, av vilka särskilt dr Keys i sin måttfullhet och objektivitet är intressant.

ket är synnerligen viktigt. Det förvånar mig också, att kritiken i så ringa grad fäster sig vid det musikaliska. Detta är, synes det mig, några av de orsaker, som medverka till vår operas förfall och som en operachef borde inrikta sig på att söka avhjälpa.

Kapellmästaren direktör *Hjalmar Meissner* ger sitt svaromål följande satiriska udd:

Om jag vore operachef skulle jag låta kapellmästaren ha beslutanderätt i alla musikaliska frågor liksom regissören i alla sceniska. Absolut icke tvärtom. Dessutom skulle jag noga akta mig för att yttra mig i frågor där jag inte besitter ingående sakkännedom.

Direktör *Gerhard Magnusson*, Konsertföreningens vice ordförande, svarar i skämtsammare stil:

Om jag vore operachef tror jag att jag skulle ta *Grünwald* till kassaförvaltare, *John Forsell* till första kapellmästare, *Peterson-Berger* till förste regissör, *Ossian Elgström* kunde få förestå lappskrädderiet, *Ebon Strandin* skulle få dansa och själv skulle jag ordna så att publiken kunde komma mangrant för billiga priser och se hur de skötte sig.

Direktör *Emil Carelius*, ägaren av *Elkan & Schildknechts* bekanta hovmusikhandel, svarar:

Om jag vore operachef skulle jag söka åstadkomma ett abonnemang å svenska tonsättares operor med en föreställning i veckan.

Konstnären *Isaac Grünwald* slutligen är så upptagen av sin fejd med operaledningen, att han inte kan annat än forma sitt svar som en ny stridsfanfar:

Jag skulle ta reda på den där unge målaren, som gjorde dekorationerna till *Simon och Delila* och be honom göra dekora-

tionerna till *Oberon*. Och sen skulle jag se till att den kom upp på jubileumsföreställningen d. 20 januari 1923.

G. Schnéevoigt.

Till lastarenom höra ofta också musikrecensenterna. *Idun* har därför funnit det vara befogat att, i anslutning till den förra frågan, formulera en ny: "Vad skulle ni göra om ni vore musikrecensent?" Här nedan svarar kapellmästare *Georg Schnéevoigt*:

Jag skulle alltid sträva efter att vara sann, visa tolerans mot de uppträdande, även vid tadel leta fram egenskaper, vilka kunde framhållas som ljuspunkter. I min kritiska verksamhet icke genom stora åtbörder länka uppmärksamheten på min person och icke heller giva sken av att förstå mera än andra. Som en hederssak skulle jag anse det, att vara vederhöftigt och genom min ärliga övertygelse i lika hög grad skaffa mig aktning och förtroende hos den uppträdande som hos allmänheten. Jag skulle undvika att i min musikkritik införa moment som tendera mot musikpolitik, och mina personliga intressen skulle — ifall jag vore komponist — aldrig få inverka på mitt omdöme. Jag skulle akta mig för att uttömmande bedöma konstverk efter ett flyktigt åhörande, väl vetande att endast ett ingående studium av verket kan berättiga mig till ett omdöme av något värde. Jag skulle bemöda mig om saklighet, ty sladder och tomma fraser återfalla på dem som framfört dem, och resultatet blir förr eller senare den läsandes ringaktning. Det värsta som kan sägas om en kritiker är, att han är ovederhöftigt.

Vore jag däremot redaktionschef i en ansvarsställande tidning, skulle jag aldrig anställa tonsättare som musikrecensenter, ty i 99 fall av 100, äro dessa icke objektiva. De älska eller hata allt efter det tillmötesgående som visas dem i avseende till deras kompositioner. Vore jag slutligen kritiker skulle jag försöka förstå, att jag själv är underkastad kritik och att recensenter i regel överskatta betydelsen av sina yttranden. Jag ville önska att en musikrecensent i sitt valspråk ville begagna sig av följande tyska ordspråk: »kritisieren kann jeder, mach's besser Peder».

Resultatet blev, att *Helsinges* regementes officerskår, som tydligen hade intresse för annat spel än för kortspel, sände honom till *Stockholm* för att gå genom *Musikaliska Akademien*. Sedan 1909 har han varit engagerad vid *K. Teatern* där han utfört ett sextioal roller.

Ake Wallgren kände från början ingen "kallelse", utom möjligen till tentamina i *Chalmers institut*, där han låg för att utbilda sig till arkitekt. Det var släktingar, som funno honom äga gåvan. I olikhet med de flesta släktingar hade de rätt i sina vackra spådomar, vilket ju så småningom visade sig, sedan *Wallgren* gjort sina vederbörliga studier vid *Musikaliska akademien*. Som operasångare firar *Wallgren* för resten 25-årsjubileum nästa år.

Som byggnadsingenjör började också *Malm*; och han var med om att rita det operahus, på vars til-

(Forts. sid. 43.)

Vad operaartisterna voro förut.

innerligen trevligt med varandra på mellanstunderna — men som inte ha så många eller åtminstone så långa mellanstunder som folk tror. På de flesta ställer arbetet kolossala fordringar. Och de som ej höra till de högre betalda, utan få nöja sig med en årsinkomst på kanske en 5,000 kronor, få ju ligga i för att fylla ut den anspråkslösa summan genom att ge privatlektioner o. s. v.

Men det var alltså några moderna variationer på den sjungande svanens historia vi skulle ge.

Ett av de märkligare ödena är *Herous*. Han var i sin tidiga ungdom mekanisk arbetare. När han excercerade, väckte han uppmärksamhet vid gudstjänsterna genom sin vackra röst. Kamraterna knuffade fram honom, berättar han själv, han blev tvungen låta höra sig på officersmännen.

OPERANS HISTORIA, SOM JU TILL VÄSENTLIG del är artisternas, bjuder på ett övermått av romantik. Den kan berätta uppbyggliga episoder om små balettflickor, som blevo berömdheter. Men bevars, den kan också berätta om ämbetsmän i stadgad ställning, som blevo bohémer och som slutade med förstörda affärer och en sprucken röst. Allt är inte guld som glimmar, och allt är inte sång som stimmor.

Också bland de nu verkande operaartisterna är där väl mången, som började som den fula ankingen för att en dag framstå som den sjungande svanen. Man känner utanför scenen i allmänhet icke mycket till deras historia. Operans artister göra — ofta i motsats till talscenernas — icke mycket väsen av sig utanför scenen. De äro enkla, anspråkslösa människor, i grunden mindre fordringsfulla än "vanligt folk". Människor, som ha

För sin lättstrukenhet, elasticitet samt höga, varaktiga glans, är den allmänt omtyckt såväl av fackmän som för enklare målning i hemmen. Finnes i alla kulörer och förpackningar.

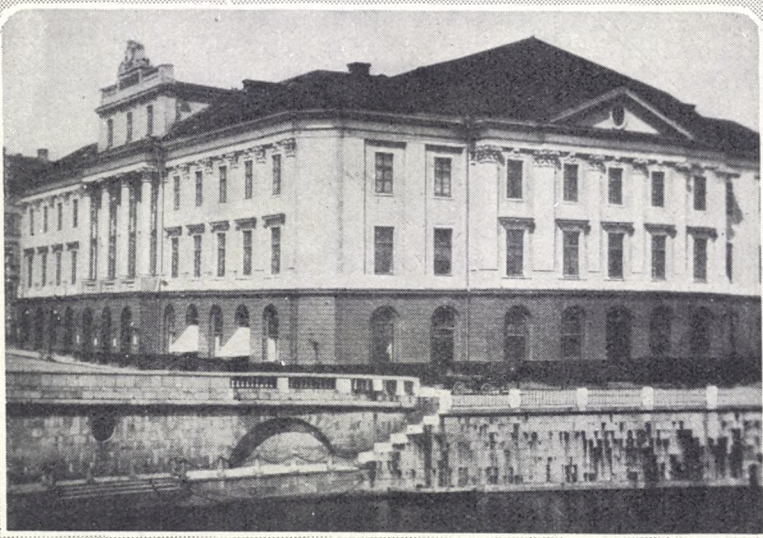
AKTIEBOLAGET WILH. BECKER, STOCKHOLM

Beckers

JAPANLACK RIVALIN

är marknadens förnämsta lackfärg.

G E S T A L T E R U R H A L V T -

Gustaf III:s gamla Kungliga opera, som fick lämna plats för den nuvarande år 1898. Folk hade på den tiden för sig, att gamla operan var för svagt byggd och kunde befaras störta samman, men det bevisades vid den besvärliga rivningen vara ett kapitallt misstag.

Den nuvarande K. Teatern, som ersatte Gustaf III:s år 1898.

Två figurer ur baletten till musikdramat *Thétis och Pelée*, som uppfördes första gången 18 jan. 1773, som invigning av den första svenska skådebanan i Stora Bollhuset å Slottsbacken. Husel nedrevs 1792.

En av de tre gracerna.

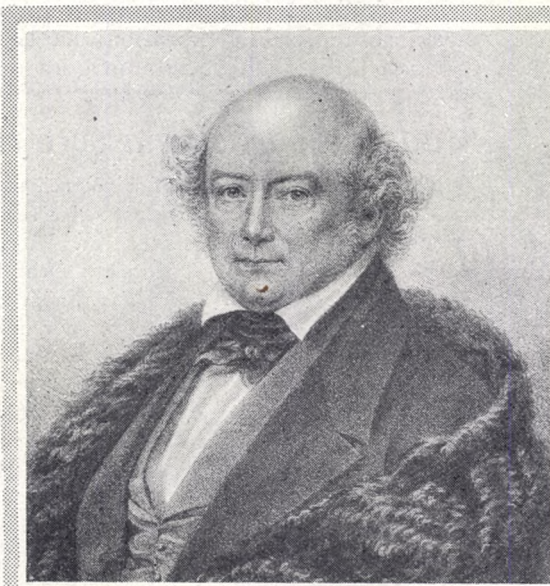

Operamaskeraderna voro ett av de mest omtyckta nöjena i en gången tids Stockholm. Här en maskerad år 1867. Teckningen, som lånats ur *Ny ill. tidning*, ger samtidigt en god föreställning om Stora teaterns salong på 1860-talet.

Bacchus.

Lars Hjortsberg debulerade som 9-åring i »Cora och Alonzo», varmed Operahuset invigdes 1782. En av svenska scenens främsta komiska skådespelare.

BARN- OCH PERSONVÅGAR

uthyras och försäljas i vår utställningslokal
Norrmlmstorg 1, Stockholm.

S. T. Norr 4831

NYA AKTIEBOLAGET STATHMOS, NYNÄSHAMN

CRÈME DE CHOLEPALMINE

Antiseptiska hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sybehörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber å Kr. 1.— och 60 öre.

ANNAT SEKELS OPERAKRÖNIKA

Per Hilleström d. ä:s Gustaf Vasas intåg i Stockholm. Vid jubileumsföreställningen skall man söka rekonstruera den av målaren mycket verkningsfullt framställda scenen.

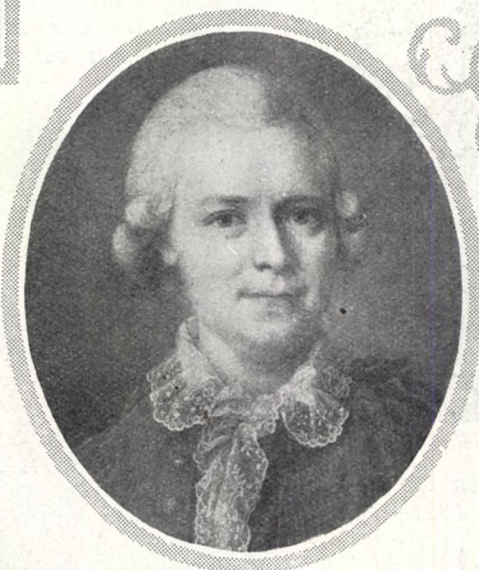
L. J. M. Deland var en av K. Teaterns mångsidiga konstnärer (balett-mästare, sångare, aktör m. m.) i början av 1800-talet. Lars Hjortberg och Deland »tävlade allt surpassera varandra i narraktigheter,» säger Gjørwell.

En av den kungliga scenens stora tjusare: Edouard Du Puy som Don Juan (1813) — en roll han också spelade i privallivet.

Inga Åberg, en av scenens skönheter i slutet av 1700-talet — alltför skön och glad för att riktigt passa i »Sedolärans tempel», som de dåtida hävdatecknarne kallade teatern.

Carl Stenborg var den, som bad Gustaf III om att grunda vår första svenska teater. Själv uppträdde han vid invigningsföreställningen som Pelée.

Carl Stenborgs fru Elisabeth, f. Olin, hade Thétis' roll vid invigningsföreställningen.

Pehr Sällström (1802—1839) övertog Du Puy's roller och vann mycket berömmelse.

Fru Elisabeth Frösslind (1793—1861), Cendrillons berömda framställarinna. Hon var på sin tid en av Operans förnämsta krafter.

Chr. Chr. Karsten (1756—1827) har i vår teaterhistoria namn som en av våra främsta operasångare. Han utförde bl. a. Christians parti i »Gustaf Vasa».

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

De som tjänat "fosterlandets sånggudinnor".
Från G. III:s till G. V:s dagar.

Olof Strandberg (1816—1882), den förste av den bekanta sångardynastien. Sonsonen är operasångare Olle Strandberg.

Julius Günther (1818—1904) som Nemorino i »Kärleksdrycken». Han var, trots sin stamning, under många år operans primo amoroso.

Emilie Höggvist (1812—46) började vid baletten. Hennes liv var en kedja av äventyr. Hon utvecklade sig, som man vet, till en stor konstnärinna, berömd för sin skönhet och talang.

Louise Michaëli, på 1860-talet, lika berömd för sin stämma som sin fulhet.

Operasångaren Karl Johan Uddman (1821—78).

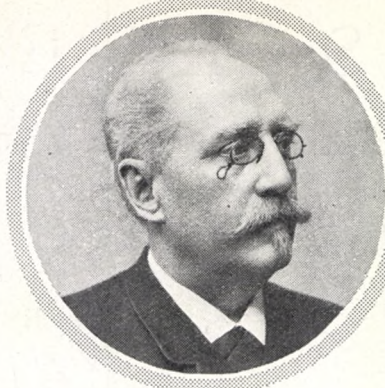
Anders Willman som Mefistofeles i »Faust». W. var direktör för kungliga teatrarna 1883—88 — den förste sceniske konstnär som blev ledare.

Jenny Lind (1820—87), »den svenska näktergalen», i »Regementets dotter», som gavs i Stockholm 1847 vid hennes första gästspel i hemlandet efter det hon blivit världsberömd. Vid detta tillfälle var det för övrigt första gången, den biljettköpande allmänheten bildade en ordnad kö och inte boxade sig fram — ett tecken till mildare teaterseder.

Mathilda Gelhaar, en utmärkt koloratursångerska, var under 1840—50-talen allmänhetens gunstling både tack vare sitt musikaliska föredrag och sitt naiva spel.

Fritz Arlberg (1830—1896), betecknades på sin tid som operans »främsta intelligenta kraft», och han ansågs dessutom som en av sin tids vackraste män.

Oskar Arnoldson (1830—1881) tävlade med Arlberg om publikens gunst.

Den ypperliga subretten fru Charlotte Strandberg som »Sköna Helena» på K. teatern 1865 — en opera som omdebatterades lika livligt som Simson och Delila nu.

Arvid Ödmann (1850—1914) lever ännu i många minne som den dyrkansvärde och dyrkade, inle minst skön att se och höra såsom Romeo, i vilken roll han här avbildas. Han debuterade 1873 som Tamino i Trollflöjten. Under många år var han Operans hjältetenor.

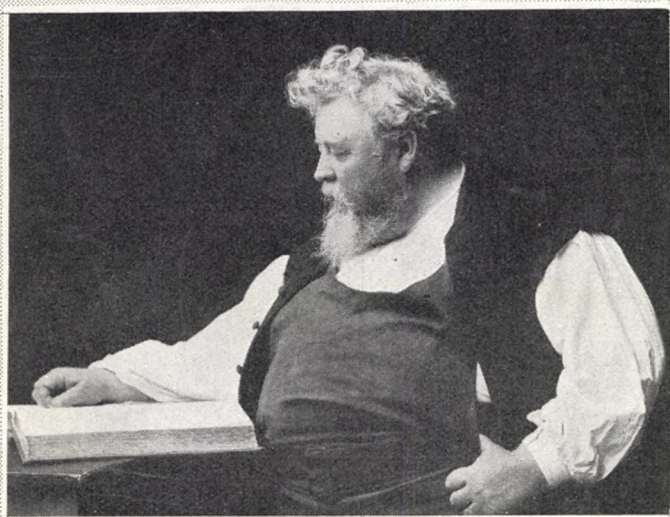

Mathilda Grabow, gift grevinnan Taube, var bl. a. en förtjusande Mignon, i vilken roll man ser henne här. I teaterhistorien skall hon också alltid ihågkommas som en beundransvärd Julia mot Ödmann som Romeo. Hon hade sin glanstid på 1880-talet.

Wilhelmina Gelhaar, numera fru Wallenstein, var under sin teatertid 1858—66 en typisk subrett, särskilt i den franska operacomiquen. Hon var första gången gift med frih. von Stedingk, som under fem års tid var direktör för de k. teatrarna. En son är greve Hans von Stedingk, som senare i sin tur blev operachef.

Caroline Östberg, här avbildad som Carlo Broschi, debuterade samtidigt som Ödmann. Hon var en glansfull koloratursångerska — beundransvärd framför allt som Nattens Drottning.

Carl Fredrik Lundqvist, »Lunkan», debuterade 1869 och var under många år en av Operans bärande krafter inom basfacket. Här ser man honom som Hans Sachs i »Mästersångarne».

Mathilda Jungstedt — den beundransvärda Carmen. Man minns henne ju också som den oförlikneliga Orfeus o. s. v.

John Forsell som Don Juan, i vilken roll han vunnit europeiskt rykte. Forsell debuterade som Figaro i »Barberaren i Sevilla» 1896.

1. Så här börjar sagan om den lilla åsnan som ville bära Käjsarens Gullsadel. Det var en gång en liten åsna som hade en enda innerlig önskan och denna önskan var att få bära Käjsarens Gullsadel. I alla hennes tankar var denna önskan och hennes önskan var alltid densamma:

2. Ack, om jag vore nog lycklig att få bära Käjsarens Gullsadel!? Då skulle endast Käjsarens Hovstallmästare få bära fram den skinande Gullsadeln vilken lyser som hundra millioner elektriska lampor.

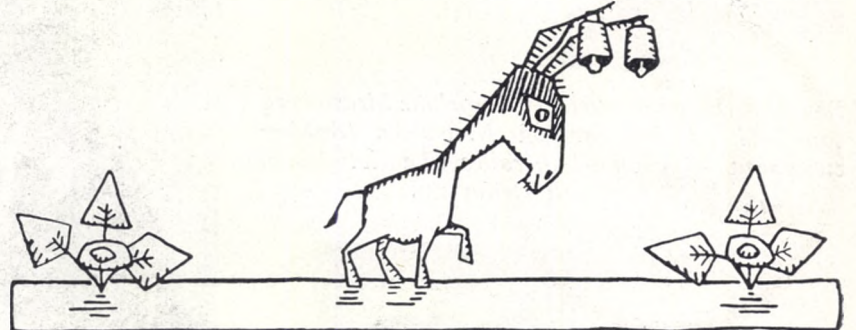
3. Med stor vördnad och mycken stolthet skulle Käjsarens Hovstallmästare, med var samma händer, lägga Gullsadeln på min rygg. Ty i dag var det Käjsaren till behag att taga sig en ridtur.

4. Sedan skulle Käjsaren själv komma. I sin hand skulle han bära ett guldäpple. Ty Käjsaren äter icke annat än guldäpple och dricker inget annat än saft. Annars kunde Käjsaren få ont i magen.

5. Käjsaren rider alltid baklänges. Inte behöver en Käjsare rida som folk. En Käjsare har lov att rida hur han vill. Och när vi rida ut i Käjsarens rike, skola alla vi möta, se på oss med mycken vördnad.

6. När till slut åsnan tänkt och önskat länge, länge, så bestämde hon sig en dag att gå till Käjsarens slott för att få bära Gullsadeln. Bjällror hängde hon på sina långa öron, för det bjällerklngen skulle få alla hon mötte att glömma hennes stora öron. Dock icke tänkande att just bjällerklngen drog uppmärksamheten dit. Men så tänker ju alltid en åsna. Ty även en åsna kan tänka, men vad en åsna tänker är åsnetankar. Och åsnan började vandrigen till kejsarens slott. — I nästa nummer få vi höra fortsättningen på åsnans äventyr.

Den elake gubben.

I Japan firar man inte alls någon jul, som ni nog förstå. Men i stället firar man nyåret som den allra största högtiden på hela året, och då må ni tro, man har roligt. Men vad som också är konstigt — och det tror jag inte ni skulle vilja vara

Två japanska dockor.

De tagas bara fram på de japanska flickornas födelsedag, som alla fira på precis samma dag. — Och här nedan berättas en liten saga om de två dockorna.

med på här hemma — är att barnen inte få ha egna födelsedagar. Utan alla små flickor fira sin födelsedag på samma dag, som är den 3 mars, och alla små gossar sin på samma dag. När det är de små flickornas födelsedag, tagas i alla hem en hel mängd dockor fram, som annars äro gömda i skåpen (alldeles som hos oss julgranssakerna hållas gömda ända tills det är jul) och så få de stå framme i flera dar. Men de äro så fina, så jag tror inte, att de små flickorna våga leka med dem — — Här se ni två av de dockor, som brukas tagas fram vid flickornas födelsedag. De tillhöra en tant i Stockholm, som är född där borta i Japan och som tagit med sig dockorna därifrån och hit.

Nu skall jag emellertid berätta en liten historia om just de här två dockorna. Den ena dockan, som är en flicka, hette Ima och bodde hos sina föräldrar i Japan. En dag kom den gamle lustige gubben, som hette Omo, till föräldrarna och bad att få köpa dottern. I Japan var det förr i världen så konstigt, att föräldrarna kunde och ville sälja sina barn. Och så fick Ima följa med Omo till en stor stad långt borta. Gubben Omo satte henne till att sjunga och spela i ett te-hus, dit det kom gäster som drucko te. Ima vågade inte annat än lyda honom, men hon grät mycket, så ofta ingen såg det.

En dag kom en ung skön man till tehuset och bad henne sjunga för sig. Gubben Omo gick ut, och då började Ima gråta igen, därför att hon hade det så svårt hos honom. "Jag har ofta sett dig gråta, och det var därför jag kom hit nu", sade den unge mannen. Och så tog han upp ett stort mynt

Och den stackars lilla flickan, som fick sitta på tehus och sjunga.

av guld och gav henne. "Tag det här", sade han, "köp dig fri från Omo och återvänd till dina föräldrar."

När Omo fick myntet, gjorde han stora ögon.

Möbler * Möbeltyger * Mattor
Gardiner * Bomullstyger allt handgjort, varaktigt och vackert.
Konstflitens försäljningsmagasin, Göteborg.

5:—

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp, Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

Kobbs Thé

är alltjämt
marknadens
förfämsta

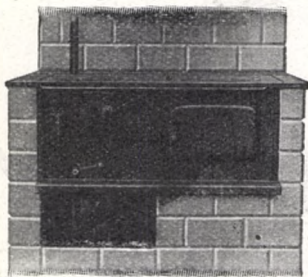
Idealet för huden:

ERASMIC
PEERLESS TVÅL

Förskönande och uppfriskande.

Värmeledningsspisen "ELLO"

Högsta utmärkelse.
Silvermedalj i Linköping.

Oöverträffad för kokning och gräddning. Högsta effekt med minsta bränsleåtgång. Eldstaden reglerbar under pågående eldning genom höj- och sänkbart rost. Ello-spisen är icke kvantitativt men kvalitativt ledande inom branschen o. har vunnit sin spridning genom belätna husmödrar.

DUBERGS SÖNER,
ÖREBRO.

"Sådana här mynt ha inte förekommit på tusen år i landet, och de äro så gamla, att man inte kan få köpa något för dem längre", sade han. Och han gömde myntet i sin kista, men Ima gav han inte fri.

Då grät hon ännu mer. Och nästa dag, när Omo hade gått ut, kom den unge mannen igen. När han hörde vad som hänt, gav han henne två mynt till av samma slag och gick så åter sin väg.

Omo blev åter mycket förvånad, när han fick se två sådana gamla mynt till, men som man inte kunde få köpa något för dem, bara gömde han dem i sin kista, och Ima behöll han.

Nästa dag kom den unge mannen igen, och nu gav han henne tre mynt, och nästa dag igen fyra mynt, och så höll det på en tid. Till slut frågade Ima honom, om han inte hellre ville ge henne nya mynt, som man kunde köpa något för, så att Omo äntligen kunde ge henne fri.

"Jag har inga andra än dessa", sade den unge mannen. "Jag är prins Atakiro, och jag levde för tusen år sedan. Jag bad makterna att jag skulle slippa dö, och de förde mig med alla mina skatter till en ö, där jag lever i odödlighet. När jag därifrån såg dina tårar, kunde jag inte låta bli att komma till dig. Men när jag nu ser, att mina skatter inte kunna hjälpa dig, vill jag hellre avstå från odödligheten och se dig fri och glad den korta tid, du lever."

När han talat så, uppenbarade sig en ande och sade: "Prins Atakiro, din godhet gör, att vi tillåta dig att taga Ima med dig till ön och leva där i härlighet."

Så flögo Ima och prinsen till ön. När Omo kom hem igen och såg att flickan var borta, blev han ursinnig. För att åtminstone skaffa sig pengar, tog han de gamla underliga mynten ur kistan, gick ut i staden och försökte sälja dem. Men i staden trodde man, att han stulit dem ur någon kejsarlig grav, ty sådana mynt hade man aldrig sett på andra ställen än i gravar, och man satte honom i fängelse.

Ja, så var sagan om Ima. Och många små flickor, både i Japan och på andra ställen, som bli orättvist behandlade och sitta ensamma och gråta, kunna kanske hoppas, att där skall komma någon prins Atakiro och hjälpa dem.

Huvudbry.

BYTESGÅTA.

Bytesgatan tillgår så att ett ord förbytes till ett helt annat genom en gradvis gående förvandling så att genom utbyte av endast en bokstav pr gång ett nytt ord bildas och ett ord som har mening med sig, om det också klingar något främmande för örat. Förvandlingsprocessen går med nödvändighet ganska långsamt och med många omvägar, men den är inte tråkig att hålla på med. Hur gör man t. ex. en karlkarl av en bilförare? Många invända kanske att det inte behöves ty alla bilförare äro redan karlkarlar. Men för den händelse det skulle finnas något undantag så kan här ses hur utvecklingen skall ske: bilförare, bilfarare, bilfirare, bilfilare (en som har till uppgift att putsa och fila på bilernas eventuella skavanker), birfilare (gammalt uttryck), birkilare (en som kilar efter bir, d. v. s. öl), barkilare, barkikare, barkokare, barmokare (en som mskar och gör rent på barer), barmakare, karmakare, Karma-karl (en karl som tror på det teofiska karma), karlkarl.

Förvandla på liknande sätt julgran till maskros. Den som fyndigast och med kortaste antalet bytesord når målet erhåller bokpris till 5 kronors värde.

RADERINGSGÅTA.

Raderingsgatan består däri att man från ett ord tar bort första bokstaven och därigenom bildar ett nytt ord samt förfar så ända tills endast en bokstav återstår. T. ex. skål, kål, ål, l eller gran, Ran, a:n, n. Det gäller nu att få den längsta möjliga serien, varvid sammansättningar tillåtas endast varje nytt ord har någon begriplig mening. Exempelvis skulle denna serie godkännas: ris-van, is-van, svan, van, a:n, n. Här ha vi således en serie av sex raderingsord. Vem kan åstadkomma bättre? För längsta serie erhålles ett bokpris till 3 kronors värde.

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonkontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 | Kvartal 4: 75

Tveka ej i valet av tvål

utan köp

Gahns Lanoiatvål

MED VÄTESUPEROXID

DEN LILLE
HALSLÄKAREN

Regnigt och ruskigt — just sådana dagar har Tulo, "den lille halsläkaren" mest bråttom. Från det ena huset till det andra går han sin rond och överallt hälsas han lika hjärtligt välkommen. Hosta, heshet och halsskatarr äro tråkiga — men en Tulo-pastill gör underverk. En bättre bundsförvant än Tulo kan Ni inte skaffa Er mot sjukdomar i mun och svalg.

Uppfriskande. Pris 25 öre. Välsmakande.

UNOL TANDCREME

är

Bakteriedödande
Angenäm
Vattenlöslig
och av *svensk*
tillverkning.

Åberopa denna tidning och begär en provtub UNOL från

UNOLFABRIKEN - MALMÖ

Telefon 4385.

En ny Rodolph Valentino-film!

UNGA HJÄRTAN

Filmskådespel efter Balzacs "Eugenie Grandet"

Regissör: REX INGRAM

I huvudrollerna:
RODOLPH VALENTINO
och **ALICE TERRY**

OBS! Samma regissör som
iscensatt "Fången på Zenda"
och "De fyra ryttarna"

PREMIÄR denna vecka på Palladium i Stockholm

Feniths

namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin: "Extramärket Fenith"
Växtmargarin: "Feniths Extra Växt"

äro marknadens förnämsta kvaliteter.

Var försiktig

vid val av ströpunder mot hudlöshet, revor-mar etc. hos barn. Använd endast:

VASENOL

barnpunder, ett av läkare erkänt snabbt läkande och rensande specialmedel. Vasenol rekommenderas av läkare och barnmorskor.

Rybergs Blandning

Detta kaffe rekommenderas särskilt för god och fyllig arom.

PERCY F. LUCK & Co.

Karl Gerhards revy på Oscarsteatern.

Recension av Lilli Ziedner.

På premiären av Karl-Gerhards revy å Oscarsteatern i tockholm fanns även den populära skådespelserskan Lilli Ziedner — men icke på scenen utan i salongen. Då hon nu för en gångs skull satt som åskådare av en revy, bad Idun henne också uppträda som revykritiker. Och det har hon gjort i följande burleskt allvarliga anmälan. . . .

Sällan har väl en premiär motsetts med större intresse än denna. Redan i slutet av juli voro alla biljetter å 17.60 utsålda och på Kristi Himmelfärdsdag fick jag liksom genom ett under en biljett i Kungl. logen till 80 kronor. —

Och publiken! Fet och skinnande efter all den goda julmaten satt den där i spänd förväntan, i innerligaste sämja. Snickarn och baronen logo emot varann, sotaren och generaldirektören blevo vänner för livet, ja allt andades frid och trevnad. På parketten skyntade en massa bekanta ansikten. Kungliga familjen hade julgransplundring, men hade som representant skickat Hovjägmästaren Helge A:son Johnson.

Det blir mörkt i salongen, sorlet lägger sig. Kvällens dirigent hr Tropp visade sig vara en temperamentsfull anförare, utan yttre onödiga kroppsrörelser! Orkestern klingade under hans ledning synnerligen lugubert med undantag dock kanske för blåsarna som voro ojämna i understämman, fortet blev också mången gång för bullrande. Det stämningmättade Hollandsnumret "Hon, hon, hon" t. ex. med dess rika Kakafoniska polyfoni föreföll en utomstående ej så i detalj färdigt på taktpinnespetsen. Träet lät fränt och fagotten kunde saklöst ha varit borta.

Kören föreföll indisponerad, dess utförande av "Flickor med och utan byx va' tyx"-arian gav endast en ofullkomlig föreställning om allt det som rymmes mellan notsystemen i detta partitur.

"Anch' io sono pittore!" kan utan överdrift den unge lovande hr Nordmark utbrista, i likhet med Correggio när denne en gång fick skåda Rafaëls Cecilia, ty hans belysningseffekter voro sannerligen av ett betagande skymningsvärde.

Den sena timmen omöjliggör ett närmare ingående på skådespelarnas privata prestationer. Karl-Gerhards Hamlet-tolkning bjöd dock lekmannen på så mycket av intresse i rent patologisk utformning, att den ej utan vidare kan förbigås. Olika uppfattningar angående Hamlet som människa och grubblare har ju i alla tider gjort sig gällande, men enligt min uppfattning kommer Karl-Gerhard närmast författarens intentioner.

(Forts. sid. 42.)

**DUNTÄCKEN
MADRASSER**

göra sängkammaren till ett Paradis

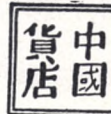
**J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG**

Täckfabrik Fjäderränseri

Mot

Kikhosta

astma, bronchit. är Bromotussin genom särskilt verksamma, antiseptiska ämnen bästa, sedan länge beprövat, genast verkande medel. Rådfråga Eder läkare. Erhålles — endast i orig. fl. å 3.95 kr. å apoteken, i annat fall portofritt från Apotekets i Håsselholm Kem. Farm. Laborator.

Kinamagasinet

Råsiden 3.50, DUKAR, Flygeltäcken, Kuddar, Konstsaker, Mattor m. m.

Regeringsg. 43 I, Stockholm. Riks 30 86.

Svält ej

Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings-salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

12-årig verksamhet, ökad framgång med utstyrseln **För den nytödde.**

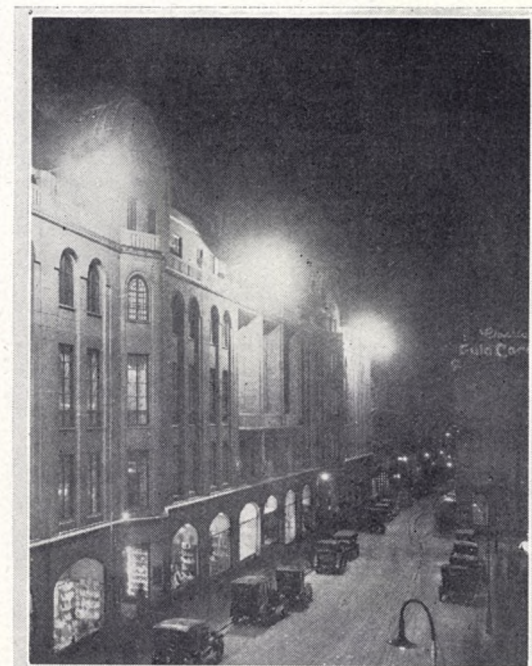
Provkartong å kr. 10 och kr. 15. Extrafin. Fru Caspersson, Järntorgsgatan, Örebro 1.

Bal- och Supé- Klädningar

tvättas kemiskt och omfärgas bäst hos

LUNDBY

Skönfärgeri & Kem. Tvättanstalt, Göteborg KUNGL. HOVLEVERANTÖR

Ett storstadsmässigt Stockholm: utanför N. K. hade under julveckan den holländska glödlampfabriken PHILIPS' anordnat en storartad belysning med 6 st. PHILIPS' lampor å vardera 10.000 nlj.

Vari ligger hennes charm?

Har Ni ute i livet kunnat ungå lägga märke till här illustrerade företeelse? Blickarna dragas oemotståndligt till en charmant kvinna, varhållst hon uppträder.

Men vari ligger då hennes charm?

Utom naturliga förutsättningar i övrigt har man som en grundbetingelse att söka denna i hennes vackra hy. Om denna saknades, skulle den nu beundrade gå ganska obemärkt. Hon har emellertid sitt obestridliga företräde, beroende på, att hon med tjänliga medel ägnat huden den omsorgsfulla vård, som den kräver för att hålla sig mjuk och ungdomligt fraich.

I F. Paulis Ovicula(ägg)-Tvål

finner Ni det medel, som återger huden dess spänstighet, om denna genom olämplig behandling förlorats, och som sedan åt densamma bevarar friskhet och ungdomlig färg, ännu vid de år, då åldern där brukat sätta sina spår.

P Å V Ä G M O T I D E A L K Ö K E T

GUNILLASKOLAN I UPPSALA. — EN HUSMODERSKOLA, LEDD ENLIGT KLOKA PRINCIPER.

Skolans mottagningsrum.

Arbete i "nya köket".

VID DET STÄMNINGSMÄTTADE GAMLA torget i Uppsala ligger en större byggnad med en viss ålderdomlig och förnämlig prägel. I detta trevna, väl underhållna hus är sedan i höstas inrymd den välkända husmoderskolan, som bär det fagert klingande namnet *Gunillaskolan*. Denna skolas båda energiska föreståndarinnor, fröknarna Anna Schenström och Karin Gerle, ha inte skytt vare sig arbete eller kostnader när det gäller att få sin skolas lokaler så långt som sig göra låtit ändamålsenliga enligt nutida fordringar och möjligheter.

Kommen inom Gunillaskolans rike får man genast ett livligt intryck av uppriktig och älskvärd välvilja, parad med glad och ärlig arbetslust.

Från mottagningsrummet leder vägen genom en större matsal, där just nu två mösskrudade elever sitta lutade över sina räkenskaper för att på öret räkna ut vad dagens middag skall belöpa sig till. I köken, rättare sagt köken — ty de äro tre — arbetas för högtryck, men ändå med reda och lugn.

I ett av köken — det s. k. nya — är man just i färd med att reda till en provmiddag, d. v. s. en sådan, ofta återkommande måltid, då eleverna själva till punkt och pricka få stå för hela rusthållet, såväl vad angår sammansättningen av matsedeln, uppköpen, samt tillagningen och serveringen av alla anrättningarne. — Det "nya" köket — är inrett med allt tänkbart praktiskt av vad som kan önskas i ett

nutida idealkök, dock med ett klokt uteslutande av alla vräkiga eller å andra sidan konstiga påfund. I detta kök finnes elektrisk spis, gasspis, olika kökskåp med en inredning, som borde vara idealisk för varje arbetande husmor. Bland alla praktiska detaljer märkas de fyndiga hyllorna för stek- och kokkärl, var och en hylla bestående av tre eller fyra löstagbara stänger av förtennt järn. Andra väl uttänkta detaljer äro skåpdörrarne, på vars inre sidor finnes bestämda platser för redskap i och för olika köksgöromål.

Men Gunillaskolans båda energiska innehavarinor förstå fullvälsamt att ännu är det jämförelsevis endast ett fåtal svenska hem, där idealkök kunna inredas.

KOLYNOS

tandpastans uppriskande och angenäma smak gör att den gärna användes morgon och afton Dess rengörande och antiseptiska egenskaper hålla munnen i sanerat skick.

Finnes hos alla Apotek-, väl-sort. Parfym-, Färghandl. & Raksalonger m. fl.

Aberopa denna tidning och begär gratisprov.

BERNHARD MARING - STOCKHOLM C.

Den nyföddes hud är ömtålig!

Använd därför en absolut tillförlitlig salva.

MILLIDIN-SALVA

(Överläkaren Dr. Lindströms hud- och sår salva.)

"Å Barnbörds huset Pro Patria, Stockholm, har sedan mer än 10 år tillbaka använts den numera av A.-B. Leo i Hälsingborg tillverkade Millidin-Salvan mot de hos spädbarn vanligt förekommande rodnaderna, hudlösheterna, liksom också mot sårnader å mödrarnas bröstvårtor uppkomna genom digivning, och ha alla dessa åkommer påfallande hastigt gått till förbättring eller fullständig läkning under behandling med denna salva. Intygats sanningsenligt.

ELLEN WESTERBERG,

1:sta barnmorska och föreståndarinna vid Barnbörds huset Pro Patria, Stockholm."

MILLIDIN är dryg, obegränsat hållbar, härsknar aldrig, därför billig i användning. Fås å apotek, kemikalie- och övriga affärer. Tillv.: A.-B. LEO, Hälsingborg. Nederlag i Stockholm:

Firma AUG. PETRÉ, Luntmakargatan 79.
Tel. Riks 813 44. Allm. Vasa 25 31.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram
Fås å alla apotek.

MÖBLER

OCH

RUMSINREDNING

För bostadsinredning in-
tresserade personer anta-
gas som ombud för mina
tillverkningar, en på varje
plats. Illustrerad katalog.

DAVID BLOMBERG

KUNGSGATAN 15
STOCKHOLM

Skånska Dagbladet Malmö

är landsortens mest spridda tidning
Effektivaste annonsorgan
för stad och land

I förhållande till upplagens storlek
billigaste annonspriser
Söndagsbilagan
HEM MET

utkommer varje vecka i 16-sid. format
Spännande följetonger - Lättläst - Intressant

Och de förstå också att flertalet av deras unga elever komma att i sitt framtida kall än så länge få arbeta i kök, som sakna både gas och elektricitet jämte en del andra bekvämligheter. Och med tanke härpå finnes även ett s. k. "gammalt kök" med vedspis jämte mera alldaglig inredning, men alltsammans praktiskt och prydligt. I båda köken få eleverna arbeta i tur och ordning.

I det tredje köket försiggår skolköksundervisning för ett par av de högre klasserna från Uppsala elementarläroverk för flickor. — Kurser ges även i sömnad m. m.

IDA HÖGSTEDT.

Karl Gerhards-revyn.

(Forts. fr. sid. 40.)

Hamlet är liksom Shakspeare själv för stor att fattas. Detta har också Karl-Gerhard förstått att meddela åskådaren. Han gav säkerligen mer av danaprintens vanvett än någon nu levande Hamlet-tolkare mäktat. Dock föll hans scen med molnen fullständigt till marken tack vare dekorationerna — så tokig är väl ändå inte Hamlet, att han ser mandelbröd i taket!

Hrr Tollqvist, Öfverman och Wallén bidrogo var i sin stad till det goda helhetsintrycket. Stycket kommer att gå. — Tills det slutar. L. Z.

Ny Dostojevskijtolkning.

(Forts. fr. sid. 28.)

Under tårar skriver han, så berättar han själv, sitt första arbete, »Fattigt folk»; han lider med »De kränkta och förödmjukade» och lider kanske värre än de; han är »Bröderna Karamasovs» broder, han är mördaren Raskolnikovs medbrottsling. Hans verk äro vulkaniska eruptioner ur hans brinnande själ.

Hans diktning är eruption — ty hans själ är laddad till brädden. Han har sett mycket av tingen och människorna och hans ögon ha därvid skådat djupare och längre än de flestas; högljutt har livet brusat runt honom och hans öra har känsligare än andras uppfattat rösterna omkring sig; få nerver ha varit utsatta för hårdare påfrestning än hans och med sprödare motfästighet reagerat därför. Livet självt har trängt sig på honom intimare och intensivare än på andra. Han lämnar i sin diktning redan från början dess allfarvägar. På en tid, då den ryska litteraturen ännu dröjde kvar i de fredliga Turgenjevskas adelsnästena med deras ombonade, trögt framflytande, traditionsbundna liv, kastar han sig ut i storstadens vimmel, där allt sjuder av rörelse och oro, där tillvaron ej stelnat i fasta former, där rotlösa varelser på undergångens brant brottas med det »kalla, bistra, liksom vredgade livet». Och han går en gång för alla förbi de fixa och färdiga människorna, kalkborgarna, som »samlat ihop åt sig färdiga tankar liksom man lägger ihop ved för vintern», de friska och välbalanserade, som för honom icke äro människor utan känslolösa träbockar. Han frotter sig med slitna, sargade, disharmoniska själar, som krampaktigt kämpa för att komma till klarhet med sig själva och tillvaron, han tumlar om på själslivets villsamaste utmarker, bland dess djupaste avgrunder av drifter och problem.

Så avslöjar sig då för Dostojevskijs blick livets mångfald och rikedom såsom för ingen annan. Han går ut med sitt förstoringsglas och upptäcker sidor av livet, som man knappast anat, han tar fram sitt stetoskop och fångar eljest knappast uppfattbara rörelser inne i människohjärtats lönlige kamrar. Läsaren får i hans verk skåda livet sådant det knappast möter honom hos någon annan författare: större, mera komplicerat, mera skrämmande men också mera underbart. Huru bräddat och rågat på innehåll blir icke i Dostojevskijs framställning även det enklaste händelseför-

Yardley's Old English Lavender Soap

Av utsökt kvalitet renar den huden fullständigt och bibehåller hyn ungdomligt fraiche.

Luxiöst parfumerad med doften av den äkta Lavendelblomman är det den förnämsta bland alla kvalitets-tvålar.

Pris pr kartong om 3 tvålar, Kr. 4:50.

Säljes i alla förstklassiga och väl-sorterade affärer inom bianschen.

YARDLEY & CO., LTD.,
LONDON, W. 1.

Ovomaltine

är vid alla

svaghetstillstånd

ett ovärderligt styrkemedel för såväl barn som vuxna.

Fråga Eder läkare.

Fås på alla apotek.

Generaldepot för Sverige:
Apoteket Lejonets Droghandel
Malmö.

Mot mal, kackerlackor, väggohyra, flugor och andra dylika insekter finnes intet bättre utrottningsmedel än

Kammerjäger.

Finnes i askar å kr. 0:65 och 1:25 i alla färg- och kemikalieaffärer samt hos ensamimportörerna

AKTIEBOLAGET EUG. WINGARD,
Malmö.

Hilma Aströms Damfrisering, Nybrog. 54, Sthlm, rekommenderar sin oöverträffade vård av håret, vilken hindrar hårfall och mjällbildning samt i hög grad befordrar hårväxten. Elegant frisering och ondulering.

VÄVNADER, KONSTSMIDEN
och ALLMOGEMÖBLER.
Beställningar mottagas. Stifullt
arbete. Begär offert.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspannare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 1028.
Exp. till landsorten mot postförskott.

Barnens
förtjusning
är

JAMAICA

BANANER
GODA

Ytterst lättsmälta
Närande.

SORG-HATTAR
med 2 slöjor
från 30 kronor

BEDA TAPPER
MÄSTERSAMUELSGATAN 6
STOCKHOLM

GUMMANS
Tvättpulver

-de ä'
ändå de'
bästa.

GULDPLATERADE
UR-KEDJOR
VARANTIGAST SHAKFULLAST
RILLIGAST

I parti hos Sveriges Ur-
makare A.-B., Sthlm

Kristall
PATENT

DET NUMERA
FORNAMSTA
VETEMJOLET

lopp! Vad rymmes t. ex. icke inom den korta åttadagarsperiod, som Brott och straff omspanner. Varje dag, varje timme, varje sekund är fylld av rörelse, laddad av spänning. Varje händelse, även de till synes banalaste, har sin djupa, ödesdigra betydelse, varje möte mellan två människor är ett litet drama, varje dialog ett envig. Framför allt: vilka exkursioner in i människosjälarna! Författaren spårar varje tanke, varje rörelse i själens lönngångar, han smyger sig in i psykens undangömdaste vrår, stannar inte inför några stängda dörrar, viker icke tillbaka inför några avgrunder. Han är obeveklig, hänsynslös, grym i sin inkquisition — en den ryska litteraturens Ivan den förskräcklige.

Dostojevskijs romaner äro ingen nöjeslektyr. Allra minst Brott och straff. Den är »même très difficile pour les femmes et les natures impressionables», säger en fransk kritiker. Läsningen av Dostojevskij är svår — svår som livet självt. Det är, har någon sagt, som att frivilligt överlämna sig åt en sjukdom. Men det är en sjukdom, vars febersyner och feberdrömmar öppna nya perspektiv över livet och verkligheten.

ANTON KARLGREN.

Vad operaartisterna voro förut.

(Forts. fr. sid. 33.)

jor han senare själv skulle komma att uppträda. Vi talte här ovan så förnadsfullt om Musikaliska Akademien. Conny Molin berättar om hur det tillgick när han fick sin bana klar genom akademien. "Jag hade tagit studenten", säger han, "och tänkte gå in vid högskolan, men råkade in i stället komma till Musikaliska akademien". — "Vad kan ni för något?" frågade man mig vid inträdesprovet. — "Jag kan ingenting", svarade jag, "men jag tänkte det var meningen ni skulle lära mig något." — "Då får ni bli sångare", sade man, "för de behöva inte kunna något." Och så gick det till för mig — — —"

Öhrström var kontorist, då Otto Trobäck upptäckte honom och fick honom över till sångarbanan. Affärsman var också under tidigare år Stiebel, men han hade å andra sidan praktiskt taget alltid sysslat med teater och sång. Det är nu det 21:sta året den utmärkte konstnären är vid operan.

Stockman var ornamentsbildhuggare. Han sjöng i amatörkvartetter och blev på det viset upptäckt. Olle Strandberg är en av de få — väl för närvarande den ende på den manliga sidan — som stammar från en verklig "sångardynasti" och som redan på den grund hade sin bana klar för sig från första början. Han är sonson till Olof Strandberg, vars bild återges bland den gamla operans artister och han liknar icke så litet sin farfar.

Carl Gustaf Rydin — för att nu hålla oss till de yngre — började sin operabana vid baletten. Ledd av tron på sin lyckliga stjärna och sin röst gick han en dag till en känd sångpedagog och fick provsjunga. — "Ni har ingen röst", sade pedagogen. Operakritikerna ha sedan dess motsagt pedagogen. Vilket må lända alla misslyckade provsjungande till tröst.

Av damerna — för att nu göra en liten avstickare in på spinnsidan — är det bara Ebon Strandin, som från baletten gått över till sången. För övrigt kunna vi fatta oss mycket kort om damerna: ingen av dem har såvitt vi veta något "föregående", detta taget i alla bemärkelser, också yrkets.

Inte mindre än fem unga herrar ha nyengagerats med denna säsong, och det börjar därför bli trångt i artisternas klädloger. Ett par av dem, Cembraeus och Benktander, komma direkt från juridiken och påminna i sitt broderskap om Arlberg och Arnoldson en gång i tiden, som jämnåriga och samtidigt kommo från sina verk till operan. En tredje av de unga började som medicinare. Och skall sluta som? — ja, det vet man aldrig när det gäller operascenens benådade tjänare, och det är väl också därför den scenen utövar en sådan dragningskraft.

E. TH.

Ryggvärk

Ingenting bättre än Sloan's Liniment. Lindring ernås snabbt och säkert. Ha det till hands för reumatism, nervvärk, höftvärk, vrickningar, försträckningar och andra plågor. Tränger in i huden utan gnidning. Fås på alla Apotek.

SLOAN'S
Liniment

"Ja, denna gången har ni verkligen satt mej på det hala. Men så mycket kan jag säga, att antingen är det bästa mejerismör eller också Mustads Bästa Växt"

Krantz

Koffetären den bästa är Bland alla jordiska drycker, Om sjuk och truppen och svag du är, Om ock du går uppå kryckor — Den bringar fröst och all sorg bortvänder, Om blott Gevalia du använder.

En rätta dödas lätt med en Rättfüt-tablett

Följ noga bruksanvisningen!

K. RØED

LOTTERIKONTOR

Dronn.-gt. 8, TRONDHJEM

Mot
Huvudvärk
Förkylning
Influensa
Rheumatism
är
GLOBOID
ACETOCYL

det effektivaste medlet.

Fritt från acetocylsyrens obehagliga biverkningar hjärtbesvär m. m.

Till salu å alla apotek å kr. 2:30 pr förpackning om 40 tabletter å 1/2 gr.

Inom 5 minuter

försvinnet den häftigaste huvudvärk och de mest plågsamma nervsmärtor, om 1 PERVALKAPSEL intages. Nutidens effektivaste och angenämasse medel i sitt slag, utan några skadliga biverkningar. Oumbärligt vid förkylningar, influensa, neuralgier etc. Användes å de största kliniker. — Säljes å apotek i askar å kr. 1:70.

Hos kungahus och societé
Hos Dig och mig och skorna me'
Har Viking skokräms kvalitet
Förvärvat högsta renommé.

Viking skokräm förlänat lädret en djup, smetfri glans, skyddat det och bevarat dess smidighet.

Av Skånetidningarna

intager

MELLERSTA SKÅNE

ortsorganet för provinsens centralare delar, en framskjuten plats på grund av sin stora spridning.

Vill man med sin annons nå den köpstarka publiken i Hörby köping, Eslövs stad och de stora stationssamhällena, Höör, Löberöd, Tallarp, Wallsjö, Sjöbo m. fl. då annonserar man i Mellersta Skåne, som är det enda verkligt effektiva annonsorganet för dessa platser med kringliggande landsbygd.

Upplaga 7,000 ex. Överlägset annonsorgan. Uppmärksammat politiskt organ.

Bäst och Billigast

LÄSARINNORNAS SPALT

Svar till "Gammal Fru". Hade för trettiofem år tillbaka blodpropp i vänstra benet, detta övergick i varbildning och blev en bulnad stor som en knuten hand. Men botades detta genom att i två repriser påsätta iglar som sögo ut varbildningen. Detta medel kan endast användast under läkarens tillsyn emedan annars blodförgiftning kan inträda. Men har jag aldrig sedan haft känning av blodproppen. — S. —..

Iduns förmedlingsbyrå

lämnar tillförlitliga uppgifter om utkomstmöjligheten på olika banor just nu. Alla upplysningar om skolor och utbildningsanstalter, inträdesfordringar, kursavgifter och uppehållskostnader lämnas omgående mot en avgift av 1 kr. Kom också ihåg att Iduns förmedlingsbyrå införskaffar ritningar till villabyggen, ger sakkunniga förslag till olika slags värmelednings-system, badrumsanordningar etc. Lämnar förslag på litteratur. Gör upp matsedlar för fester, inköper handarbetsmateriel etc. Någon ersättning beräknas, allt efter den tid, som åtgår för uppdragets utförande: i genomsnitt 3 kr. i tim.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Äro pensionerade änkor efter folkskollärare numera tvungna att betala debetsedel å Allmänna pensionsförsäkringen (s. k. folkpensionsförsäkringen)? Har ej förrän i år fått dylik debetsedel. På min förfrågan hos pensionsnämndens ordförande svarade han att han "trodde" att jag var skyldig erlägga avgiften.

För snart svar vore många tack-samma.

Frågande folkskolläraränka. Svar: Enligt uppgift från jurist är ni skyldig att betala den ifrågavarande avgiften.

Fråga: Har tänkt att utbilda mig till tandläkare, varför jag ber Eder om en del upplysningar.

Är 23 år gammal. Har avlagt realskoleexamen för sju år sedan. Var bäst och billigast att läsa till studentexamen? Är det svårt att vinna inträde vid Tandläkarinstitutet? Vad kan det kosta på ett ungefär att taga student- och tandläkarexamen? Hur mycket går en uppsättning till för en praktiserande tandläkare? Då jag måste låna pengar till studierna, anhålles om upplysningar om yrket är så lönande, att man efter några år kan avbetala studieskulderna.

Skåning. Svar: Det var intet litet företag Ni satt Er före! Svårt blir det också att realisera Er önskan och detta av flera anledningar. Först och främst torde det möta sina svårigheter att så långt som efter 7 års mellantid efter avlagd realskoleexamen börja läsa på studentexamen. Denna kan Ni emellertid läsa på i vilken stad som helst där det finnes fullständigt gymnasium eller å andra sidan tillgång på lärarkrafter i och för lektioner. Sedan blir det att avlägga studentexamen som privatist. Kostnaden för studentexamens avläggande beror dels på var Ni tänker studera till densamma, om Ni tänker studera vid ett läroverk — där det inom parentes torde vara mycket svårt att vinna inträde — eller taga en-

Vår mycket omtyckta
"3/4 kg. ask"

Choklad
Konfekt
Marmelad
å 4:40 pr ask

Till landsorten fraktfritt 4:90 pr ask.

PERCY F. LUCK & Co.

Kvarnström & Eriksson

Sliperi, Förmicklings- & Oxideringsfabrik

Kungsg. 84, STOCKHOLM.

Allm. t. Kh. 121. Rt. 303 14.

Ottomaner
Schäslonger
Soffor

Thorwald Olsens Möbelverkstad
Blecktornsgr. 6, Stockholm. Sö. 9851.

Vid Reumatism,
Huvudvärk,
Gikt och Ischias

såväl som vid
influensa, och
smärtor av alla
slag, verkar
TOGAL snabbt
och säkert.

Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

KNUTSONS

Specialaffär för
Bäddmöbler och
Sängkläder.

Dalag. 14

Västernorrlands Allehanda

— Daglig morgontidning i Härnösand —

är enligt postverkets officiella tidningsjournaler den mest spridda tidningen inom Västernorrlands län.

**GRANSHOLMS
FINPAPPERSBRUK**

ANLAGT 1803 - GEMLA - ANLAGT 1803

Specialbruk för finare papperssorter

LEVERANTÖR AV

IDUNS PAPPER

OMBUD OCH PARTINEDERLAG I STOCKHOLM:

R. W. STARE

R. T. 40 44

59 KUNGSGATAN 59

A. T. 192 30

Pass på
att Ni får

Pellerins

Kungl.
Hovleverantör

Då vet Ni
vad Ni får

GBH
KINA
KKKKKKK

EE

AV
Ad

AA
djuren
håppa
NA

I Iduns serie rebusar bjuda vi här på en ny nöt att knäcka. Lösningen är kanske aktuell för en och annan, eftersom den talar om något som ibland hänger samman med det myckna julfestandet. Lösning, märkt Iduns pristävling i n:r 2, skall vara insänd till Iduns Redaktion, senast den 27 jan. De två först påträffade riktiga lösningarna belönas med 5 kronor vardera.

Allcock's Plåster

Etablerad 1847.

EAGLE BRAND.

Världens Mest
Betydande Utvärtes
Läkemedel.

Hosta, Förkylningar, Klena Lungor. Allcock's Plåster verkar såväl preservativt som läkande. Förhindrar förkylningar att fatta för djup rot.

Reumatism i Skulderna förhindras genom användande af Allcock's Plåster. Atleter använda detsamma som medel emot styfhet eller ömhet i musklerna.

Allcock's är ett ursprungligt och äkta poröst plåster. Det är ett Universalmedel, som säjjes i alla apotek öfver hela den civiliserade världen. Kan påläggas hvarhulst smärtor finnas.

Skulle Ni vara i behof af ett piller,
TAG DÅ
UTAF **Brandreth's Piller** (Est. 1752.)
Fullkomligt vegetabiliska.
Vä förstoppning, gallejuka, huvudvärk, evindel, dålig matämtning etc.
FÖRSÄLJAS HOS ALLA APOTEKARE.
ALLOOCK MANUFACTURING CO., Birkenhead, England.

Oatine

DET ÄR DET FRISKA, STRÄLANDE ANSIKTET, som alla lägga märke till, och alla erfarna damer med kunskap om ANSIKTSVARD bruka dagligen OATINE, som gör huden ren samtidigt som den bliver klarare, vackrare och mjukare.

OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 3:— och i stor burk med tredubbel innehåll Kr. 6:—, Håll tillgodo endast med OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar.

Oatine uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väl-luktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. — Fås i burkar av samma storlekar å Kr. 3:— & Kr. 6:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B. Malmö, London & Paris

OATINE En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Pärmar

i rött klotband
med guldtryck

1922

finnas nu att tillgå
hos hrr Bokhandlare,
Tidningskontor eller
direkt från

IDUN

Gratis medföljer titelblad
jänte innehållsförteckning.
Kronor 2:25 + porto 80
öre. Likvid i postanvisning
eller mot postförskott.

IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

- Arvika: Arvika Nyheter.
- Avesta: Avesta-Posten.
- Borlänge: Borlänge Tidning.
- Borås: Borås Tidning.
- Eksjö: Eksjö-Tidningen.
- Engelholm: Engelholms Tidning.
- Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.
- Falun: Falu-Kuriren.
- Filipstad: Filipstads Tidning.
- Gävle: Gefle-Posten.
- Göteborg: Göteborgs Dagblad.
- Halmstad: Hallandsposten.
- Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.
- Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.
- Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.
- Härnösand: Härnösands-Posten.
- Jönköping: Smålands Allehanda.
- Kalmar: Barometern.
- Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.
- Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.
- Landskrona: Landskrona-Posten.
- Linköping: Östgöten.
- Ludvika: Ludvika Tidning.
- Luleå: Norrbottens-Kuriren.
- Malmö: Skånska Aftonbladet.
- Mariestad: Tidning för Skaraborgs län
- Mora: Mora Tidning.
- Norrköping: Norrköpings Tidningar.
- Nässjö: Nässjö-Tidningen.
- Piteå: Norrbottens Allehanda.
- Skövde: Skaraborgs Läns Annonsblad
- Sollefteå: Sollefteå-Bladet.
- Strängnäs: Strängnäs Tidning.
- Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
- Säter: Sätters Tidning.
- Söderhamn: Söderhamns Tidning.
- Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
- Uddevalla: Bohusläningen.
- Umeå: Västerbottens-Kuriren.
- Upsala: Tidningen Upsala.
- Visby: Gotlänningen.
- Västervik: Västerviks-Tidningen.
- Västerås: Westmanlands Allehanda.
- Växjö: Nya Växjöbladet.
- Örebro: Örebro Dagblad.
- Östersund: Östersunds-Posten.

Lediga platser
och
Platssökande
endast
25 öre pr mm.

Minsta avgift 10 mm. 2.50

LEDIGA PLATSER

UNG FLICKA, fullt kompetent att läsa med två barn tredje och femte klassens kurser i Högre Allm. Läroverket, samt hjälpa husmodern med lättare göromål, får plats i ordentligt och gott hem. Svar med kompetensbevis, fotografi samt lönevillkor under adress "Överingenjör", Box 49, Borås.

Sjuksköterske-elever

emottagas å Kustsjukhuset på Styrso. Kurserna förberedande räcka 3 mån. Avgift 30 kr. pr mån. för allt. Ansökningar åtföljda av präst- och läkarebetyg samt rekommendationer insändas till Föreståndarinnan.

Undervisningsvan barnfröken,

helst med seminariebetyg önskas till landet omkr. 15 jan. att läsa med egen dotter samt 3 jämnåriga som endast läsa (alla omkr. 7 år) samt för övrigt vara husmor behjälplig (ej grovtysslor) och sällskap. Sykunnig företräde. Sv. med foto, betyg och löneanspråk till "Värmland bra plats", Annonskontoret, Drottninggatan 18, Karlstad.

Enkel, allvarlig, energisk flicka

erhåller plats att undervisa 3 barn, 8—12 år i vanl. skolämnen, språk och musik. Den, som något vill biträda med handarbete eller lättare göromål, äger företräde. Svar med betyg och foto samt uppgift om ålder och löneanspråk sändes under adr.: "H. A.", Dingtuna.

Bättre flicka,

helst troende, ej under 20 år, fullt kunnig och pålitlig att vårda 3 barn (1 spädbarn) erhåller plats. Svar med lönepret., foto och betygsavskr. under adress Fru Märta Lundberg, Lundholmen, Vrigstad.

Kvinnlig arbetskraft

inom såväl hemmens som andra kvinnliga arbetsområden kan Ni med bästa resultat

erhålla genom att sätta in en annons i IDUN, specialorganet för kvinnliga platsannonser av alla slag.

Insänd Eder annons till Iduns Annonskontor, Stockholm, och Ni erhåller omgående prisuppgift.

För en bildad, frisk, barnkär flicka,

med lust för sjukvård, helst någon som tänker fortsätta däri, finnes avlönad elevplats ledig nu genast. Svar till FÖRESTÅNDARINNAN, Barnsanatoriet, Rävlanda, Tel. Rävlanda 21.

Kvinnlig tandtekniker,

van, välrenommerad samt något metallkunnig erhåller omedelbart anställning i större landsortsstad. Svar med fotografi emotes under märke "Tekniker 23", Iduns exp. f. v. b.

Guvernant,

undervisningsvan till 4 kl. 2 kl. och 3 förb. samt musik, får genast plats å lantegendom. Lön 60—70 kr. Svar till "Dugande lärarinna", Sigrid Schultz Expressbyrå, Magasinsgatan 10, Göteborg. Tel. 9544. Platsavdelningen, f. v. b.

PLATSSÖKANDE

Guvernant.

24-årig, gladlynt, tysk prostdotter, akademiker, musikalisk söker plats som guvernant. Studerat svenska två term. Vid Nordische Institut i Greifswald. Svar med uppgift om löneförhållanden till Marie-Luise Schlüter, Wolgast, Kirchplatz 7, Pommern.

KRONAN

bland toalett-tvålar är sedan många år tillbaka

YVY-TVÅLEN

Användes av tusenden och äter tusenden dagligen

AKTIEBOLAGET YVY-FABRIKEN

K-o-n-f-e-k-t!

"Fekt" ekar konfektnisses gälla falsett genom salongen, där mellanaktsmusikens diskreta rytm till hälften drunknat i sorlet. — "Konfekt"!

På teatern eller biografen, i konsertsalen eller mellan jazzstegen, överallt längta damerna efter sin konfekt. Kavaljeren vet det, och den uppmärksamme vet också vad han skall välja: en påse Cloettas utsökta konfekt.

Cloetta

Nordens äldsta men modernaste tillverkning. Finnes överallt.

Men

Den nya lampan

Ögat är ett dyrbart organ, som måste skyddas

Ögat skadas och försvagas av det skarpa ljuset från de vanliga, oskyddade elektriska glödlamporna.

Philips Argenta-Lampa skyddar ögat effektivt mot skadlig inverkan ty den fördelar ljuset jämnt och behagligt åt alla sidor och lampans hela ballong är vitlysande.

Philips Argenta-Lampa av mjölkglas behöver ej döljas i kupor eller glober.

Philips Argenta-Lampa finnes att köpa i varje elektrisk affär.

PHILIPS ARGENTA

Här Ni på prov köpt en Philips Argenta byter Ni snart ut alla Era lampor mot Philips Argenta.

Det är något för Dig.

som börjar att få tunt hår. De säga att det beror på undernäring av håret, och att det finnes ett hårnäringsmedel för invärtes bruk, som kommer håret att växa och frodas. Det måste du försöka! Läs här:

Humagsolan tillför håret genom blodet just de specifika ämnen det för sitt bestånd och utveckling kräver. En normal Humagsolankur varar 2-3 månader, är fullkomligt oskadlig och skänker redan efter 6-8 veckor hårväxten en starkt ökad livaktighet. *Till salu å apoteken i Stockholm, Göteborg, Malmö och Norrköping* i förpackning för 1 månads bruk. Begär prospekt! Mer än 500 läkare bl a professorerna Unna, Blaschko och Cassel intyga, att de nått förvånande goda resultat med

HUMAGSOLAN

Professor Zuntz
Hårnäringsmedel
för invärtes bruk

Postorder expedieras och prospekt sändes gratis och franko från
Huvuddepôt:
Apoteket Elefanten, Stockholm

